

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5To/8/2018
Identifikačné číslo spisu: 9505100064
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9505100064.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému JUDr. I. T. a spol. pre trestný čin nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 162 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 24. januára 2019 v Bratislave odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 29. novembra 2017, sp. zn. PK - 1Tš 21/2005, a rozhodol

rozhodol:

I.) Podľa § 258 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok sa zrušuje vo výroku o treste.

Na podklade § 259 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaní JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G.

odsudzujú:

Podľa § 162 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 k trestom odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovaným výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovaným JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G. ukladajú peňažné tresty vo výmere 10.000,- eur (desaťtisíc Eur - 301.260,- Sk).

Podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu sa obžalovaným ukladá náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

II.) Podľa § 256 Tr. por. odvolania obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. sa zamietajú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len špecializovaný trestný súd) z 29. novembra 2017, sp. zn. PK-1Tš 21/2005, boli obžalovaní JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G. uznaní za vinných z trestného činu nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 162 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe v priebehu mesiacov september 2002 až november 2002 v Košiciach po predchádzajúcej dohode požiadali Ing. O. O. ako štatutárneho zástupcu firmy KAME SLOVAKIA GROUP a. s., Popradská 66, Košice, IČO: XXX XXX XXX, o poskytnutie úplatku v sume 18.000.000,- Sk (594.490,54 Eur) pre doposiaľ nestotožnené osoby za to, že mali byť príslušnými orgánmi v Bratislave schválené žiadosti Mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov a Mestskej časti Košice - Barca o pridelenie finančných prostriedkov zo Štátneho fondu rozvoja bývania a Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR v sume cca 181.000.000,- Sk (6.008.099,32 Eur) na výstavbu obecných nájomných bytov, ktorých generálnym dodávateľom sa stala firma KAME SLOVAKIA GROUP, a. s., na základe čoho v presne nezistenom čase od 26. novembra 2002 do 29. novembra 2002 v Košiciach na ulici O. XX v byte obývanom S. G. odovzdal Ing. O. O. JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G. sumu spolu 9.000.000,- Sk (298.745,27 Eur), ktorú odovzdali v presne nezistenom čase na nezistenom mieste v Bratislave doposiaľ nezisteným osobám, ktoré mali zariadiť, aby uvedené žiadosti mestských častí boli schválené,

následne v presne nezistenom čase v priebehu mesiacov november 2002 až december 2002 v Košiciach na ulici Popradskej 66 v kancelárii firmy KAME SLOVAKIA GROUP, a. s., po predchádzajúcej dohode žiadali od Ing. O. O. druhú polovicu úplatku, t.j. sumu 9.000.000,- Sk (298.745,27 Eur), čo tento odmietol, pričom JUDr. I. T. a JUDr. U. A. opätovne dňa 6.2.2004 v presne nezistenom čase v Košiciach na ulici Popradskej 66 v kancelárii firmy KAME SLOVAKIA GROUP, a. s., po predchádzajúcej dohode za tým istým účelom požiadali od Ing. O. O. zabezpečiť ako úplatok sumu aspoň 1.000.000,- Sk (33.193,92 Eur), ktorú mali následne odovzdať v Bratislave doposiaľ nezisteným osobám, pričom dňa 10. marca 2004 v čase okolo 17.00 hod. po predchádzajúcej dohode sa dostavili do kancelárie firmy KAME SLOVAKIA GROUP, a. s., v Košiciach na ulici Popradskej 66, kde tento úplatok v sume 1.000.000,- Sk (33.193,92 Eur), JUDr. I. T. a JUDr. U. A. od Ing. O. O. prevzali.

Za to boli obžalovaní JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G. odsúdení:

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zák. na peňažné tresty vo výmere každému po 2.000,- Eur (slovom dvetisíc).

Podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažných trestov mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obžalovaným náhradné tresty odňatia slobody vo výmere každému po 4 (štyri) mesiace.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) čo do výroku o treste v neprospech všetkých troch obžalovaných a obžalovaní JUDr. I. T. a JUDr. U. A. čo do výroku o vine a treste.

Obžalovaný S. G. odvolanie proti vyššie uvedenému rozsudku nepodal.

Odvolační senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) v posudzovanej trestnej veci úvodom považuje za potrebné uviesť, že napadnutý rozsudok je v poradí už štvrtým rozsudkom súdu prvého stupňa a tretím odsudzujúcim, pričom za zásadné pre meritum veci treba považovať rozhodnutie odvolacieho senátu 5T, konkrétne jeho uznesenie zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011. V predmetnom rozhodnutí odvolací senát 5T na štyridsiatich stranách veľmi detailne rozviedol a vyhodnotil všetky dovtedy zabezpečené a vykonané dôkazy, vysporiadal sa s odvolacími námietkami obžalovaných o nezákonnosti dôkazov získaných na podklade neodôvodnených príkazov na vyhotovenie obrazových a zvukových záznamov, na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti, o konaní Ing. O. O. ako „svedka - agenta" a o údajnej jeho provokácii riadenej zo strany polície, pričom takýmto postupom ustálil skutkový stav a z toho rezultujúcu právnu kvalifikáciu konania obžalovaných, ktorými

právnymi názormi bol následne špecializovaný trestný súd s poukazom na § 264 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) viazaný.

O to viac, keď obžalovaný JUDr. U. A. vyššie uvedené uznesenie odvolacieho senátu 5T napadol aj ústavnou sťažnosťou, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) potom, čo ju uznesením z 12. decembra 2013, sp. zn. II. ÚS 653/2013 v tejto časti prijal na ďalšie konanie (predtým ešte päťčlenný dovolací senát najvyššieho súdu uznesením z 18. septembra 2012, sp. zn. 2 TdoV 14/2012 dovolanie obž. JUDr. U. A. ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol), prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 1. júla 2015 a nálezom pod sp. zn. II. ÚS 653/2013 rozhodol tak, že

„základné právo JUDr. U. A. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 9/2011 a jeho rozhodnutím zo 4. apríla 2012 p o r u š e n é n e b o l i !“

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia (citoval z neho skutkové a právne závery na 15-tich stranách) konštatoval, že

„najvyšší súd ako súd odvolací konal v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie vecí interpretoval a aplikoval ústavne udržateľným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Napadnuté uznesenie je aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd primerane a postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky, ku ktorým v primerane podrobnej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy!“

Vzhľadom k tomu, že po vyššie uvedenom uznesení najvyššieho súdu už nedošlo k žiadnemu zásadnému doplneniu dokazovania, odvolací senát 5T odôvodnenie tohto rozsudku obmedzil len na nové skutočnosti, resp. tie, ktoré vzhľadom na odstup času považoval vzhľadom na novú judikatúru najvyššieho súdu, ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) za potrebné doplniť, keďže ich vyhodnotil ako rozhodujúce pre posúdenie vecí.

Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, tento sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u všetkých troch obžalovaných a sám vo veci rozhodol tak, že im uloží tresty odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka s podmieneným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov za súčasného uloženia aj peňažných trestov vo výmere 30.000,- Eur a náhradného trestu odňatia slobody pre prípad ich úmyselného zmarenia vo výmere 1 (jedného) roka.

Prokurátor argumentoval tým, že v posudzovanej veci išlo o jeden z najväčších korupčných prípadov, pričom zo strany spoločnosti bolo už negatívne vnímané zdĺhavé súdne konanie, ktoré trvalo od roku 2005. Napriek tejto dlhej dĺžke konania uloženie peňažných trestov vo výmere 2.000,- Eur podkopáva dôveru občanov v právny štát a vyvoláva dojem, že štátne orgány dokážu adekvátne postihovať iba prípady tzv. malej korupcie.

Prokurátor, pokiaľ išlo o navrhované tresty pre všetkých troch obžalovaných, prihliadol aj na dĺžku súdneho konania a s poukazom na túto okolnosť potom aj revidoval svoj pôvodný návrh na uloženie nepodmienečných trestov odňatia slobody v hornej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o odôvodnenie odvolaní obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A., tieto niesli spoločný rukopis založený na argumentácii, že

a) dôkazy získané z odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti obžalovaných a rovnako tak dôkazy z obrazových a zvukových záznamov získaných na podklade príkazov vydaných sudcami krajského súdu na obdobie od 19. februára 2004 do 31. marca 2004 sú nezákonné, keďže neobsahovali

odôvodnenie, pričom v tomto smere opakovane poukazovali na už notoricky známe nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 274/05 zo 14. júna 2006 a III. ÚS 80/08 z 27. mája 2008, z ktorých v podstate vyplýva, že príkazy musia byť odôvodnené v každom z týchto prípadov, keďže preskúmateľnosť dôvodnosti ich vydania si vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie;

b) v posudzovanej veci išlo o politickú kauzu zinscenovanú bývalým ministrom vnútra Ing. S. A. a bývalým riaditeľom Úradu boja proti korupcii JUDr. M. S. s cieľom diskreditácie politickej strany SDKÚ a jej predstaviteľa (obž. JUDr. I. T.), ktorý v tom čase zastával pozíciu viceprimátora Košíc, a to prostredníctvom spolupracujúceho svedka - agenta Ing. O. O. podozrivého zo spáchania závažnej ekonomickej trestnej činnosti, ktorý sa voči nim s vedomím polície dopustil účelovej provokácie;

c) v ostatnom konaní na špecializovanom trestnom súde bolo porušené ich právo na zákonného sudcu, keďže neexistoval žiaden akt riadenia, z ktorého by vyplynula zmena v senáte 1Tš potom, čo pôvodnému predsedovi senátu JUDr. Vladimírovi Petejovi bol prerušený výkon funkcie sudcu;

d) vzhľadom na dĺžku konania v trvaní viac ako 15-tich rokov z dôvodu priťahov, na ktorých nenesli žiadnu vinu, sa domáhali zastavenia konania s poukazom na judikatúru ústavného súdu a ESLP.

V ostatnom v podstate len opakovali (hlavne obžalovaný JUDr. U. A. v odvolaní zo 17. mája 2018 na 104-och stranách) svoje predchádzajúce argumenty, na ktoré, ako bolo už skôr uvedené, bolo reagované zákonným spôsobom v predchádzajúcich štádiách tohto trestného konania.

Podanými odvolaniami sa obžalovaní JUDr. I. T. a JUDr. U. A. preto domáhali oslobodenia spod obžaloby preto, že nebolo dokázané, že skutok spáchali, alternatívne žiadali zastaviť trestné stíhanie pre neprimeranú dĺžku konania.

a) Pokiaľ ide o obžalovanými namietané tzv. odposluchy, teda dôkazy získané z odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti obžalovaných, odvolací senát 5T v uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, konštatoval nasledovné závery:

„Sudcovia Krajského súdu v Bratislave na základe dovtedy zabezpečených dôkazov svedčiacich o dôvodnom podozrení voči konkrétnym osobám z páchania trestnej činnosti korupčného charakteru na návrh špeciálneho prokurátora vydali po začatí trestného stíhania vo veci nasledovné príkazy:

- podľa § 88 ods. 2, ods. 3 Tr. por.

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používal svedok Ing. O. O., a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla patriaceho Mestu Košice, ktoré používal JUDr. I. T., v tom čase viceprimátor Košíc, a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používal JUDr. U. A., a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používala Ing. W. T., a to od 10. februára do 10. mája 2004.

Orgány činné v prípravnom konaní pochybili, pokiaľ pred právoplatným skončením trestného stíhania skartovali väčšiu časť týchto záznamov, pričom do vyšetrovacieho spisu založili len nimi vybrané záznamy.

V tomto smere odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky musí zopakovať len to, čo už vyslovil vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí v tejto veci (sp. zn. 1Toš 4/2009 z 19. novembra 2009), že: „takýto postup Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za neprípustný z dôvodu, že v konaní pred súdom potom obyčajne dochádza zo strany obžalovaných k vznášaniu rôznych pochybností o manipulácii s týmito záznamami, čo sa stalo aj v tomto konkrétnom posudzovanom prípade. Navyše potom súdu chýba ucelený obraz o komunikácii osoby, ktorej telekomunikačná činnosť bola zaznamenaná“.

Odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na tomto stanovisku zotrúva a z tohto

dôvodu všetky záznamy telekomunikačnej činnosti obžalovaných, ktoré boli zabezpečené a do vyšetrovacieho spisu založené, vyhodnotil ako nepoužiteľné".

Tomuto právnemu názoru odvolacieho senátu 5T dal za pravdu nakoniec aj ESLP v rozsudku zo 4. apríla 2017, č. 2742/12 - Matanovič proti Chorvátsku v otázke povinnosti zoznámiť obhajobu so všetkými zabezpečenými „odposluchmi“, keď konštatoval nasledovné:

ESLP v posudzovanom prípade zabezpečené záznamy rozdelil do troch kategórií:

- a) záznamy, ktoré boli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi;
- b) záznamy, ktoré neboli použité ako dôkaz proti sťažovateľovi a ktoré síce boli súčasťou spisu, ale obhajobe k nim nebol umožnený prístup;
- c) záznamy, ktoré boli v danom prípade zabezpečené, ale neboli zaradené do spisu, lebo sa týkali osôb, ktoré neboli obvinené.

ESLP k bodu a) poznamenal, že je v zásade na vnútroštátnych orgánoch, či obhajobe umožnia prístup priamo k zabezpečeným nahrávkam. Porušenie práva na spravodlivý proces by v zásade hrozilo iba v prípade, že by sa obhajoba nemohla dostať ani k vlastným nahrávkam, na ktorých základe bol obvinený odsúdený, ani k ich prepisom.

ESLP k bodu b) naznačil, že otázka prístupu k týmto záznamom by bola relevantná iba v rozsahu, v akom by sa tieto záznamy mohli týkať obvineného, konkrétne pokiaľ by mohli obsahovať informácie, ktoré by mohli viesť k oslobodeniu obvineného, ktoré by mali vplyv na výšku uloženého trestu, alebo ktoré by sa týkali prípustnosti, spoľahlivosti a úplnosti dôkazov použitých proti obvinenému. Je pritom v zásade na obvinenom, aby uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré by mu mal byť prístup k týmto materiálom umožnený, a na vnútroštátnych orgánoch, aby takéto dôvody posúdili.

ESLP k bodu c) pripustil, že sa tu dostávajú skutočne do hry dva navzájom si konkurujúce záujmy, vnútroštátny súd však nevykonal žiadne porovnanie, či v tomto konkrétnom prípade právo dotknutých osôb na ochranu súkromia preváži nad právom sťažovateľa na spravodlivý proces. Najvyšší súd Chorvátska navyše námietku sťažovateľa v danom ohľade odmietol iba konštatovaním, že sťažovateľ právo na prístup k týmto dôkazom nemá a že je v plnej kompetencii prokurátora, aby sám vykonal výber, ktoré zo zabezpečených záznamov predloží súdu ako dôkaz.

Tento prístup Najvyššieho súdu Chorvátska je však v rozpore s judikatúrou ESLP, podľa ktorej v právnych poriadkoch, v ktorých vyšetrojúce orgány sú povinné brať do úvahy skutočnosti svedčiace ako v neprospech, tak aj v prospech obvineného, nemôže byť v súlade s požiadavkou čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach systém, keď vyšetrojúce orgány samy vyhodnocujú, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné, bez toho, aby tam boli akékoľvek záruky na právo obhajoby.

Uvedené právne závery boli potom premietnuté do uznesenia najvyššieho súdu zo 16. apríla 2018, sp. zn. 5 To 6/2017, ktoré sa stalo podkladom pre judikát publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. 45/2018 v znení:

Je v rozpore s ustanoveniami §§ 114 ods. 6 a 115 ods. 6 Tr. por. (analogicky potom aj pre Tr. por. účinný do 1. januára 2006) a zároveň porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ orgány činné v trestnom konaní alebo súd neumožnia obvinenému a jeho obhajcovi oboznámiť sa so všetkými vyhotovenými záznamami telekomunikačnej prevádzky a obrazovo-zvukovými záznamami, týkajúcimi sa konania, ktoré je obvinenému kladené za vinu. Nie je prípustné, aby dotknuté orgány selektívne samy vyhodnotili, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné z hľadiska uplatnenia práv obhajoby. Je výlučným právom obvineného a jeho obhajcu, aby po poskytnutí záznamov na vhodných elektronických nosičoch orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu predložili doslovné prepisy tých záznamov telekomunikačnej prevádzky, ktoré požadujú vykonať ako dôkaz.

Na uvedenom príklade je vidieť, že obžalovaní namietali zákonnosť tzv. odposluchov, ktoré odvolací senát 5T už v rozhodnutí zo 4. apríla 2012 vyhodnotil ako nepoužiteľné. Na tomto prípade je rovnako vidieť konzistentnosť a kontinuitu v rozhodovacej činnosti odvolacieho senátu 5T.

Pokiaľ ide o otázku, že vyššie uvedené príkazy sudcov krajského súdu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti neobsahovali odôvodnenie a z tohto pohľadu sú ako také nezákonné a rovnako tak dôkazy získané na ich podklade, odvolací senát 5T vo svojom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, uviedol nasledovné:

„Podľa názoru odvolacieho senátu 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky samotná skutočnosť, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti, či už podľa § 88 ods. 2, ods. 3 Tr. por. alebo zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov neobsahuje odôvodnenie, resp. jeho odôvodnenie je po obsahovej stránke nedostatočné, nemusí mať za každých okolností ten následok, že dôkaz získaný na základe takéhoto príkazu je po podaní obžaloby v súdnom konaní nepoužiteľný.

Z náleзов Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 274/2005, I. ÚS 117/2007, III. ÚS 80/2008, II. ÚS 28/2009, IV. ÚS 121/2009 a ďalšie) v podstate vyplýva, že ak príkaz na zaznamenávanie telekomunikačnej činnosti nie je dostatočne odôvodnený, spravidla pôjde o porušenie článkov 22 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 8 ods. 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Uvedený právny názor - potreba zdôvodnenia rozhodnutia - však ani z jedného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Huvig proti Francúzsku, Weber proti Nemecku, Kirov proti Bulharsku, Kvasnica proti Slovensku a ďalšie), nevyplýva, práve naopak, ich základnou a v podstate jedinou podmienkou, na ktorej v rozhodnutiach tento súd bazíruje je skutočnosť, aby oprávnenosť zásahu do súkromia bolo možné preskúmať.

V tomto smere odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v tejto otázke nadväzuje na svoj právny názor vyslovený v predchádzajúcom rozhodnutí, keď konštatoval: „pre záver, že príkaz príslušného sudcu bol dôvodný, svedčí skutočnosť, že vo veci aj na základe taktó získaných dôkazov bolo následne týmto osobám vznesené obvinenie, pričom uvedený procesný postup a jeho dôvodnosť bolo potom možné preskúmať v rámci tohto trestného stíhania”.

Teda špecializovaný trestný súd po podaní obžaloby v rámci dokazovania mal preskúmať, či použité dôkazné prostriedky boli legálne, legitímne a hlavne proporcionálne. Na základe týchto kritérií špecializovaný trestný súd mal potom rozhodnúť, či orgány činné v prípravnom konaní obmedzili svoj vplyv len na vyšetrovanie trestnej činnosti pasívnym spôsobom, alebo zneužili inštitút nariadenia odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti obžalovaných.

V tomto posudzovanom prípade nejde o vec totožnú s vecami, s ktorými sa zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky, najmä pokiaľ ide o jeho nález III. ÚS 80/2008 (odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti u osoby, u ktorej nedošlo k trestnému stíhaniu - vzneseniu obvinenia). V tomto prípade totiž všetci obžalovaní, u ktorých sa do práva na súkromie zasiahlo, sa o tejto skutočnosti v rámci trestného stíhania dozvedeli riadne a včas, a to aj pokiaľ ide o skutočnosti, na základe akých podozrení orgány činné v prípravnom konaní žiadali o zásah do súkromia, pričom obžalovaní mali dostatok času a priestoru k tomu uplatniť primeranú obhajobu.

Treba navyše zdôrazniť, že v tejto veci už bolo začaté trestné stíhanie vo veci na základe trestného oznámenia podaného Ing. O. O., pričom toto podozrenie z trestnej činnosti korupčného charakteru sa neskôr umocnilo jednak jeho svedeckou výpoveďou a jednak ním predloženými listinnými dôkazmi.

Až v tomto momente bol potom sudcovi krajského súdu predložený špeciálnym prokurátorom návrh na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti spolu s dôkazmi a informáciami spôsobilými posúdenia, či zásah do súkromia obžalovaných je alebo nie je primeraný a nevyhnutný.

Rovnako treba dodať, že ani následne príslušným sudcom krajského súdu vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti netrpel žiadnou formálnou chybou, keďže jeho výrok obsahoval všetky zákonom predpísané náležitosti.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky potom dospel k záveru, že zo strany orgánov činných v prípravnom konaní nešlo v tejto veci o žiadnu svojvôľu, ale o legálny (v súlade s

platnými právnymi predpismi), legitímny (týkal sa vymedzeného cieľa) a proporcionálny (primeraný, nevyhnutný a inými prostriedkami nedosiahnuteľný) zásah do súkromia obžalovaných JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G..

V opačnom prípade by postup špecializovaného trestného súdu, ktorým si osvojil obhajobnú argumentáciu obžalovaných, hlavne obžalovaného JUDr. U. A., predstavoval prísne formalistický prístup k prípustnosti dôkazov, ktorý by tak minimalizoval jeho prieskumnú právomoc na len akési formálne ponímanie práva, čo by na jednej strane mohlo negovať všeobecnú povinnosť štátu zabezpečiť spravodlivosť potrestaním protiprávnych konaní a na strane druhej by mohlo znamenať aj porušenie práva na obhajobu, pokiaľ by z týchto záznamov napr. vyplývali skutočnosti svedčiacie o tom, že v posudzovanom prípade išlo zo strany polície o zneužitie prostriedkov trestného práva na trestné stíhanie obžalovaných".

Z vyššie uvedenej právnej analýzy vyplýva, že v tejto veci zabezpečené tzv. odposluchy a ich prepisy by boli zákonnými, a teda použiteľnými dôkazmi napriek tomu, že boli získané na podklade príkazov, ktoré v rámci odôvodnenia neobsahovali „relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie", nebyť vyššie uvedeného procesného pochybenia, keď orgány činné v trestnom konaní neumožnili obžalovaným a ich obhajcom oboznámiť sa so všetkými vyhotovenými záznamami telekomunikačnej prevádzky týkajúcich sa konania, ktoré im bolo kladené za vinu, nakoľko ešte pred právoplatným skončením trestného stíhania ich skartovali a do vyšetrovacieho spisu založili len nimi selektované prepisy tzv. odposluchov.

Pokiaľ však ide o obrazové a zvukové záznamy z 23. februára 2004, z 3., 5. a 10. marca 2004, získané rovnako na podklade príkazov sudcov krajského súdu, ktorí podľa § 88e ods. 1, ods. 2, ods. 4 Tr. por. nariadili vyhotovenie obrazových, zvukových a iných záznamov z kancelárskych priestorov firmy KAME - Slovakia Group, a. s., Košice, so sídlom Košice, Popradská 68, a to v dobe od 19. do 27. februára 2004 a od 28. februára do 31. marca 2004, odvolací senát 5T zotrval na svojom predchádzajúcom právnom názore, ktorý napokon ako ústavne konformný akceptoval aj ústavný súd vo svojom náleze z 1. júla 2015, sp. zn. II. ÚS 653/2013, že

- „samotná skutočnosť, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti, či už podľa § 88 ods. 2, ods. 3 Tr. por. alebo zákona č.166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov, príkaz na vyhotovenie obrazových, zvukových a iných záznamov podľa § 88e ods. 1, ods. 2, ods. 4 Tr. por. a príkaz na sledovanie osôb a vecí podľa § 88d ods. 1, ods. 4 Tr. por. (atď.) neobsahuje odôvodnenie, resp. jeho odôvodnenie je po obsahovej stránke nedostatočné, nemusí mať za každých okolností ten následok, že dôkaz získaný na základe takéhoto príkazu je po podaní obžaloby v súdnom konaní nepoužiteľný";

- špecializovaný trestný súd po podaní obžaloby v rámci dokazovania preskúmal, či použité dôkazné prostriedky boli legálne, legitímne a hlavne proporcionálne a či orgány činné v prípravnom konaní obmedzili svoj vplyv len na vyšetrovanie trestnej činnosti pasívnym spôsobom, alebo procesné inštitúty o použití tzv. informačno-technických prostriedkov a sledovania osôb a vecí zneužili".

Je treba dodať, že aj v tomto prípade ESLP dal odvolaciemu senátu 5T za pravdu, čo opätovne svedčí o jeho konzistentnej a kontinuálnej rozhodovacej činnosti.

Keďže obžalovaní z tejto otázky opierajú sa o vyššie uvedené rozhodnutia ústavného súdu, na ktoré nadväzuje aj jeho nálezy z 20. novembra 2012, sp. zn. III. ÚS 97/2012 (kauza mediálne známa ako „Gorila"), spravili nosnú časť svojej obhajobnej argumentácie, odvolací senát 5T považuje za potrebné sa detailnejšie vyjadriť k tejto problematike, a to podrobným rozborom ostatnej judikatúry ESLP (ďalej len Súd) bez toho, aby z kontextu vytrhával a účelovo prezentoval závery podporujúce jeho právny názor.

Dragojević proti Chorvátsku

Skutkový stav:

V roku 2007 bol sťažovateľ (živiaci sa ako námorník) zadržaný pre podozrenie z obchodovania s drogami medzi Latinskou Amerikou a Európou prostredníctvom oceánskych lodí. Na základe žiadosti orgánov činných v trestnom konaní, vyšetrojúci sudca schválil použitie prostriedkov tajného policajného dohľadu (sledovania) na skryté monitorovanie sťažovateľovho telefónu. Povoľenie k odpočúvaniu sťažovateľa bolo následne predĺžené ešte trikrát, pričom odôvodnenia príkazov na odpočúvanie boli takmer totožné.

V roku 2009 bol sťažovateľ uznaný vinným z obchodovania s drogami a prania špinavých peňazí a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov. Sťažovateľ sa obrátil na najvyšší súd a neskôr aj na ústavný súd s tým, že príkazy na tajné sledovanie neboli riadne vypracované tak, ako to vyžaduje trestný poriadok, keďže neobsahovali riadne posúdenie pravdepodobnosti spáchania sporných trestných činov ani okolností naznačujúcich, že vyšetrovanie nebolo možné vykonať inými prostriedkami. Podľa jeho názoru to vyústilo v nezákonné sledovanie, a preto akýkoľvek takto získaný dôkaz nemal byť použitý v trestnom konaní vedenom proti nemu. Sťažovateľovo dovolanie bolo zamietnuté a jeho odsúdenie bolo potvrdené najvyšším súdom v roku 2010 a jeho ústavná sťažnosť bola taktiež zamietnutá ako neopodstatnená v roku 2011.

Právny stav: Článok 8 Dohovoru

Sťažovateľ tvrdil, že jeho sledovanie bolo nezákonné, pretože sa zakladalo na príkazoch vyšetrojúceho sudcu vydaných v rozpore s príslušným vnútroštátnym zákonom a judikatúrou vyšších vnútroštátnych súdov.

Vláda tvrdila, že zásah do práv sťažovateľa bol oprávnený, že sledoval legitímny cieľ vyšetrovania a stíhania trestných činov a bol primeraný okolnostiam a závažnosti riešených trestných činov.

Súd v rozsudku zopakoval, že na telefonické rozhovory sa vzťahujú pojmy súkromný život a korešpondencia v zmysle článku 8 Dohovoru o ľudských právach (ďalej len Dohovor) a ich sledovanie je zásahom do výkonu práv podľa článku 8 Dohovoru. (Malone proti Spojenému kráľovstvu, § 64). Podľa Súdu takýto zásah je odôvodnený v zmysle odseku 2 článku 8 Dohovoru, iba ak je v súlade so zákonom, sleduje jeden alebo viacero legitímnych cieľov uvedených v odseku 2 a je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie tohto cieľa alebo cieľov, (Kvasnica proti Slovenskej republike).

Výraz „v súlade so zákonom“ podľa článku 8 ods. 2 Dohovoru vo všeobecnosti vyžaduje, po prvé, aby napadnuté opatrenie malo určitý základ vo vnútroštátnom práve, pričom odkazuje tiež na kvalitu sporného zákona a vyžaduje, aby bol zlučiteľný s princípmi právneho štátu a dostupný dotknutej osobe, ktorá navyše musí byť schopná predvídať následky aplikácie tohto zákona na ňu samu. (Kruslin proti Francúzsku, § 27).

Vnútroštátne právo však musí byť dostatočne jasné, pokiaľ ide o jeho znenie, aby poskytovalo jednotlivcom primerané informácie o okolnostiach a podmienkach, za ktorých sú štátne orgány oprávnené uchýliť sa k takýmto opatreniam. Súd tiež zdôraznil potrebu záruk v tejto súvislosti. Zákon musí uviesť rozsah akejkoľvek takejto voľnej úvahy priznanej príslušným orgánom a spôsobu jej výkonu s dostatočnou zrozumiteľnosťou, aby poskytla jednotlivcovi primeranú ochranu proti svojvoľnému zasahovaniu (Bykov proti Rusku, § 78).

Podľa vnútroštátneho zákona, použitie prostriedkov tajného policajného dohľadu podliehalo predchádzajúcemu úradnému schváleniu. Súd pripomenul, že povolenie odpočúvania vopred orgánom, ktorý overuje, či sú v konkrétnom prípade dané dôvody pre podozrenie osoby, a či by vyšetrovanie nemohlo byť vykonané iným spôsobom, je dôležitou zárukou toho, že odpočúvanie nebude povoľované náhodne a bez uváženia. (Klass a ďalší proti Nemecku, § 51).

V prípade sťažovateľa však príkazy vydané vyšetrojúcim sudcom vychádzali len z vyjadrenia

odvolávajúceho sa na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní a tvrdenia, že vyšetrowanie nemohlo byť vykonané inými prostriedkami, bez akýchkoľvek informácií o tom, či menej invazívne prostriedky boli dostupné. Spomínané odôvodnenia neobsahovali žiadne podrobnosti alebo konkrétne skutočnosti, ktoré by viedli k záveru, že sťažovateľ pravdepodobne spáchal určitý trestný čin a že vyšetrowanie nebolo možné vykonať iným, menej do práv zasahujúcim, spôsobom. Tento postup, ktorý zjavne nevyhovoval požiadavkám chorvátskeho trestného poriadku, aj napriek tomu Najvyšší súd i Ústavný súd Chorvátska odsúhlasili s tým, že nedostatočné odôvodnenie príkazov na odpočúvanie môže byť zhojené neskorším (retrospektívnym) doplnením dôvodov na ich použitie. Obchádzanie požiadavky riadneho odôvodnenia príkazov spätným zdôvodnením vnútroštátnymi súdmi, otvára dvere svojvoľnosti a neposkytuje primerané a dostatočné záruky proti prípadnému zneužitiu. Je tomu tak najmä vtedy, ak možnosť brániť sa proti odpočúvaniu, je obmedzená iba na trestné konanie. V ňom súdy totiž posudzujú len otázku, či odpočúvanie (resp. záznamy z odpočúvania) možno pripustiť ako dôkaz, a nezaoberajú sa otázkou, či odpočúvaním došlo k porušeniu práva na rešpektovanie súkromia; trestné súdy za takéto porušenie nemôžu poškodenej osobe ani priznať adekvátnu náhradu.

Článok 6 Dohovoru

V neposlednom rade sťažovateľ namietal, že došlo aj k porušeniu práva na spravodlivý proces (článok 6 Dohovoru) použitím nezákonne získaných záznamov odpočúvania telefonických rozhovorov ako dôkazov v trestnom konaní. Súd uviedol, že aj keď článok 6 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, nestanovuje žiadne pravidlá týkajúce sa prípustnosti dôkazov ako takých, čo je v prvom rade vecou národnej legislatívy. (Schenk proti Švajčiarsku, § 46)

Nie je úlohou Súdu určiť, či sú konkrétne dôkazy - napríklad neoprávnené získané dôkazy - prípustné, alebo či je sťažovateľ vinný alebo nie. Otázkou, na ktorú treba odpovedať, je, či bolo konanie ako celok spravodlivé, vrátane spôsobu, akým boli dôkazy získané. V tomto ohľade je dôležité, či boli rešpektované práva obvineného, teda najmä či mal sťažovateľ možnosť spochybníť autenticitu dôkazov a namietat' ich použitie. Taktiež treba zohľadniť kvalitu dôkazov, teda či okolnosti, za ktorých bol dôkaz získaný, spochybňujú jeho vierohodnosť a presnosť.

Súd už vo viacerých prípadoch dospel k záveru, že použitie záznamu odpočúvania môže byť v rozpore s článkom 8 Dohovoru, no prípustenie takto získaných dôkazov, za skutkových okolností aktuálneho prípadu, nie je porušením práva na spravodlivé súdne konanie (Khan proti Spojenému kráľovstvu, Bykov proti Rusku).

Záver: Porušenie článku 8 Dohovoru

V sťažovateľovom prípade trestné súdy obmedzili svoje posúdenie výkonu tajného dohľadu len na rozsah potrebný pre prípustnosť takto získaných dôkazov, bez toho, aby sa zaoberali podstatou požiadaviek Dohovoru týkajúcich sa tvrdení o svojvoľnom zásahu do práv sťažovateľa garantovaných článkom 8 Dohovoru. Preto príslušné vnútroštátne právo, tak ako je vykladané a uplatňované vnútroštátnymi súdmi, nebolo dostatočne zreteľné, čo do rozsahu a spôsobu uplatnenia voľnej úvahy priznanej verejným orgánom a neposkytovalo dostatočné záruky proti prípadnému zneužitiu. Preto postup nariadenia a kontroly realizácie odpočúvania telefónu sťažovateľa nebol v súlade s požiadavkou zákonnosti a ani nebol dostatočný na to, aby sa zásah do sťažovateľovho práva na rešpektovanie súkromného života a korešpondencie uskutočnil len v rozsahu nevyhnutnom v demokratickej spoločnosti.

Neporušenie článku 6 Dohovoru

V prejednávacom prípade sťažovateľ nespochybňoval vierohodnosť získaných dôkazov a navyše mal dostatočnú možnosť spochybníť ich autenticitu a namietat' ich použitie, a to pred súdom prvého stupňa, odvolacím súdom, ako aj ústavným súdom. Vnútroštátne súdy sa námietkam sťažovateľa venovali a svoje rozhodnutia odôvodnili. Súd tiež poznamenal, že záznamy z odpočúvania neboli jedinými dôkazmi, na ktorých bolo odsúdenie sťažovateľa založené. Podľa Súdu boli práva sťažovateľa rešpektované a k

porušení čl. 6 ods. 1 Dohovoru nedošlo.

Bašić proti Chorvátku

Skutkový stav:

Sťažovateľ chorvátskej národnosti, pán W. N., sa narodil v roku XXXX a žije v Z. N.. Dňa 26. novembra 2007 prokurátor podal na vnútroštátny súd v Záhrebe žiadosť o vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sťažovateľa a ďalších osôb, na základe podozrenia z účasti na organizovanom obchodovaní s drogami a z daňových únikov. Dňa 27. novembra 2007 sudca vydal príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Okrem tohto príkazu bol vydaný aj príkaz na sledovanie osôb a vecí.

Na základe dôkazov získaných prostriedkami operatívno-pátracej činnosti bolo dňa 2. júla 2008 voči sťažovateľovi a ďalším piatim osobám vznesené obvinenie pre podozrenie z trestného činu obchodovania s drogami a z daňových trestných činov. V ten istý deň bol sťažovateľ zadržaný a vypočutý na účel rozhodovania o podaní návrhu na vzatie do väzby, pričom sa rozhodol nevypovedať. Dňa 4. júla 2008 bol sťažovateľ vzatý do väzby. Dňa 25. novembra 2008 bolo vyšetrovanie ukončené a prokurátor podal na vnútroštátny súd obžalobu. Sťažovateľ počas konania pred súdom namietal zákonnosť získania dôkazov a požiadal súd, aby nepripustil dôkazy predložené obžalobou. Okrem iného mal za to, že príkaz na sledovanie osôb a vecí nebol dostatočne odôvodnený. Vnútroštátny súd však na žiadosť sťažovateľa neprihliadol. Na ďalšom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 29. septembra 2009, sťažovateľ opätovne žiadal, aby súd nepripustil dôkazy získané prostredníctvom operatívno-pátracej činnosti. Tiež uviedol, že orgány činné v trestnom konaní nedodrжали zákonný postup pri získavaní dôkazných prostriedkov. Na pojednávaní dňa 14. decembra 2009 súd oboznámil strany trestného konania s nahrávkami získanými z odpočúvania sťažovateľa. Po vykonaní uvedeného dôkazu sťažovateľ namietal pravosť uvedených nahrávok a mal za to, že zaznamenaný hlas nie je jeho. Ďalšie pojednávanie prebiehalo v dňoch 2. a 19. februára 2010. Sťažovateľ požiadal vnútroštátny súd o vykonanie dôkazu spočívajúceho v určení polohy telefónu v čase spáchania trestného činu. Obhajoba tiež spochybnila dôveryhodnosť policajnej správy o sledovaní sťažovateľa, pretože k nej neboli pripojené žiadne nahrávky. V tejto súvislosti bol súdom vypočutý policajt, ktorý sledovanie realizoval. Policajt Z. H. vysvetlil, že v danom prípade neboli vytvorené žiadne nahrávky, aby si sledované osoby nevšimli, že ich niekto sleduje. Vypočutý bol aj policajt B. V., ktorý objasnil spôsob identifikácie mobilných telefónov patriacich obžalovaným. Súd po výsluchu zamietol všetky ďalšie žiadosti o preskúmanie dôkazov. Dňa 1. marca 2010 bol vyhlásený rozsudok, ktorým vnútroštátny súd uznal sťažovateľa vinným z uvedených trestných činov a uložil trest odňatia slobody v trvaní piatich rokov. Pokiaľ ide o tvrdenia sťažovateľa týkajúce sa údajnej nezákonnosti odpočúvania a sledovania, súd mal za to, že dôkazy boli získané v súlade s vnútroštátnym právom a predstavovali jediný spôsob, na základe ktorého bolo možné preukázať sťažovateľovu účasť na trestnej činnosti. Súd ďalej konštatoval, že všetky pochybnosti zo strany obhajoby, pokiaľ ide o nahrávky, boli rozptýlené výsluchom policajtov, ktorí vysvetlili spôsob, akým boli nahrávky získané a zaznamenané, ako aj ďalšie podrobnosti. Bolo tiež zistené, že policajné záznamy poskytujú dostatočné informácie ohľadom určenia polohy sťažovateľa v okamihu spáchania trestného činu, a že preto nebolo potrebné získavanie ďalších dôkazov. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal odvolanie. Sťažovateľ namietal, že sa prihliadalo na dôkazy, ktoré boli získané nezákonným spôsobom. Dňa 21. septembra 2010 odvolací súd zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Dňa 23. novembra 2010 sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť. Namietal, že jeho právo na rešpektovanie súkromného života bolo porušené nezákonným a neoprávneným sledovaním, a tiež, že jeho právo na spravodlivý proces bolo porušené vykonaním nezákonných dôkazov. Dňa 11. júla 2012 Ústavný súd Chorvátska odmietol sťažnosť sťažovateľa ako neopodstatnenú. Rozhodnutie ústavného súdu bolo doručené sťažovateľovi dňa 11. septembra 2012.

Právny stav: Článok 8 Dohovoru

Sťažovateľ namietal, že odpočúvanie a záznam jeho telefonických hovorov boli v rozpore so zárukami

článku 8 Dohovoru. Sťažovateľ tvrdil, že odpočúvanie telefonických hovorov bolo v rozpore s vnútroštátnym právom. S poukazom na prípad Dragojevic proti Chorvátsku sťažovateľ uviedol, že vnútroštátne orgány nepreukázali dôvodnosť a nevyhnutnosť zásahu do jeho práva na rešpektovanie súkromia tak, ako to vyžaduje článok 8 Dohovoru.

Vláda priznala, že došlo k zásahu do práv sťažovateľa podľa článku 8 Dohovoru. Mala však za to, že tento zásah bol zákonný a odôvodnený. Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bol vydaný sudcom na základe odôvodnenej žiadosti príslušného prokurátora. Tento zásah tiež sledoval legitímny cieľ, a teda vyšetrovanie drogových a daňových trestných činov.

Súd odkazuje na všeobecné zásady týkajúce sa technických prostriedkov používaných utajovaným spôsobom, zakotvených v rozsudku Dragojevic proti Chorvátsku. V danom prípade, rovnako ako v prípade Dragojevic proti Chorvátsku, vnútroštátny sudca vydal príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov na základe odôvodnenej žiadosti prokurátora. Odôvodnenie obsahovalo, okrem iného, aj nasledovnú vetu: „zadováženie dôkazných prostriedkov nemohlo byť vykonané iným spôsobom, pretože by tým bolo zmarené objasnenie trestného činu“. Príkaz však neobsahoval dostatočné odôvodnenie týkajúce sa konkrétnych okolností prípadu. Absentovalo najmä zdôvodnenie, prečo vyšetrovanie nemohlo byť vykonané inými, menej rušivými prostriedkami.

Súd považuje takéto odôvodnenie za nezlučiteľné s požiadavkou zákonnosti a tiež nepovažuje tento zásah do práva sťažovateľa za nevyhnutý v demokratickej spoločnosti tak, ako to je požadované v článku 8 Dohovoru. Na základe uvedeného súd konštatuje, že došlo k porušeniu článku 8 Dohovoru.

Článok 6 Dohovoru

Sťažovateľ namietal, že dôkazy zabezpečené pomocou informačno-technických prostriedkov boli použité v rozpore s vnútroštátnym právom. Na základe toho došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru. Sťažovateľ tvrdil, že trestné konanie nenaplnilo požiadavky na spravodlivý proces. Tiež poznamenal, že bol uznaný vinným výlučne na základe dôkazov získaných nezákonným spôsobom.

Vláda poukázala na to, že sťažovateľ mal primeranú možnosť napadnúť sporné dôkazy, ako aj predložiť ďalšie dôkazy. Podľa názoru vlády, všetky argumenty sťažovateľa boli vnútroštátnymi súdmi riadne preskúmané. Okrem toho vláda má za to, že napadnuté dôkazy neboli jedinými alebo rozhodujúcimi dôkazmi pre odsúdenie sťažovateľa.

V danom prípade Súd pripomína, že jeho úlohou nie je zistiť, či dané dôkazy, ktoré boli získané, môžu byť prípustné, alebo či je sťažovateľ vinný alebo nie. Otázkou, na ktorú musí Súd odpovedať, je, či celé súdne konanie, vrátane spôsobu nadobudnutia dôkazov, bolo spravodlivé.

Prvá otázka, ktorá musí byť v danom prípade skúmaná je, či mal sťažovateľ možnosť napadnúť pravdivosť dôkazov v trestnom konaní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľovi bola táto možnosť poskytnutá, a dokonca ju aj využil v priebehu konania pred prvostupňovým súdom, tiež pri podaní odvolania, ako aj pri podaní ústavnej sťažnosti. Skutočnosť, že sťažovateľ bol neúspešný, nič nemení na tom, že mal účinnú možnosť napadnúť dôkazy.

Ďalším bodom, ktorým sa musí súd zaoberať, je kvalita dôkazov, ktoré boli v trestnom konaní použité. Súd pripomína, že sťažovateľ nikdy nenamietal spôsob ich nadobudnutia. Súd zdôraznil, že v danej veci boli vypočutí policajti, ktorí ozrejmili spôsob získania a zdokumentovania nahrávok. Je na vnútroštátnom súde, aby rozhodol o prípustnosti dôkazov, ich význame a dôležitosti. Je však potrebné konštatovať, že nič nenasvedčuje tomu, že by existovali pochybnosti o spoľahlivosti a presnosti dôkazov v danom prípade.

Čo sa týka významu sporných dôkazov pre odsúdenie sťažovateľa, treba pripomenúť, že tieto dôkazy boli rozhodujúcimi dôkazmi, na základe ktorých sa začalo trestné konanie proti sťažovateľovi a mali

rozhodujúci význam pre jeho odsúdenie. Avšak tento prvok sa nepovažuje za určujúci, či má byť súdne konanie považované za spravodlivé alebo nie. Vzhľadom na vyššie uvedené, Súd usudzuje, že neexistuje nič, čo by potvrdzovalo presvedčenie sťažovateľa o zásahu do jeho práv.

Na záver je potrebné konštatovať, že použitie sporných dôkazov nemalo samo osebe zbaviť sťažovateľa práva na spravodlivý súdny proces. Na základe toho Súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov ESEP odvolací senát 5T považuje za potrebné zdôrazniť, že obžalovaní JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G., ako aj ich obhajcovia, sa už v priebehu prípravného konania oboznámili s videozáznamami a CD nosičmi zachytávajúcimi stretnutia obžalovaného JUDr. I. T. so svedkom Ing. O. O. z 23. februára 2004, z 3. a 5. marca 2004 a stretnutie obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. so svedkom Ing. O. O. z 10. marca 2004, a to konkrétne obžalovaní JUDr. I. T. a S. G. za prítomnosti obhajcu JUDr. Milana Knopa 15. decembra 2004 vrátane utajovanej prílohy č. 1 obsahujúcej predmetné príkazy sudcov krajského súdu, obhajkyňa JUDr. Helena Knopová 9. februára 2005 a obžalovaný JUDr. U. A. 18. februára 2005 s tým, že s vyššie uvedenou utajovanou prílohou č. 1 sa oboznámil 20. decembra 2004 a následne ešte aj 16. februára 2005. Treba zdôrazniť, že v posudzovanej trestnej veci bolo prípravné konanie ukončené 21. februára 2005 predložením návrhu na podanie obžaloby, ktorú prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry podal na bývalom Špeciálnom súde v Pezinku 15. decembra 2005. V rámci dokazovania vykonaného na tomto súde sa obžalovaní mali možnosť opakovane vyjadriť k predmetným dôkazom, konkrétne obžalovaní JUDr. I. T. a S. G. na hlavnom pojednávaní konanom 5. februára 2007 a potom opakovane už všetci traja aj na hlavnom pojednávaní konanom 30. marca 2011 a 11. mája 2011, na ktorých uvedené videozáznamy boli postupom podľa § 212 Tr. por. vykonané jednak ich prehratím a jednak oboznámením ich písomných prepisov. Všetci traja obžalovaní svoje právo na obhajobu v súvislosti s vykonaním tohto dôkazu v plnom rozsahu využili, a to nielen na hlavnom pojednávaní, na ktorom sa k obsahu týchto videozáznamov detailne vyjadrili, ale aj v rámci svojich písomných podaní a opravných prostriedkov poukazujúcich na spomínané nálezy ústavného súdu. Napokon odvolací senát 5T sa rozhodol v rámci odvolacieho konania doplniť dokazovanie opätovným vykonaním týchto dôkazov, pričom obžalovaní JUDr. I. T. a JUDr. U. A. tento postup odvolacieho senátu 5T vyhlásili za nepotrebný, a preto bolo od tohto dokazovania upustené.

V tejto súvislosti opakovaná snaha obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. prezentovať vyššie uvedené obrazové a zvukové záznamy z 23. februára a z 3., 5., 10. marca 2004 ako nezákonné je logická, keďže z predchádzajúceho uznesenia odvolacieho senátu 5T zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2001, vo vzťahu k nim vyplývajú nasledovné závery:

„Z obrazovo-zvukového záznamu zo stretnutia medzi svedkom Ing. O. O. a obžalovaným JUDr. I. T. z 23. februára 2004 boli Najvyšším súdom Slovenskej republiky zistené tieto skutočnosti:

- obžalovaný JUDr. I. T. iniciatívne predstavil model: 1+8 s tým, že jeden to zoberie, druhý dá a tretí odovzdá - inak to musí ísť cez dvoch, on, U. a tak on;
- ďalej hovoril o tom, že v súčasnosti brat cash (hotovosť) je absurdné a musia vymyslieť nejaké zmluvy, ktoré vyhotoví Laco, ale ktoré následne nepôjdu do účtovníctva;
- potom rozoberal prepojenie medzi obžalovaným JUDr. U. A. a v tom čase poslancom PhDr. U. D. a následne vzťah medzi PhDr. U. D. a v tom čase riaditeľom ŠFRB Ing. R. G., pričom tento vzťah gestikuláciou rúk označil za veľmi tesný;
- vrátil sa k obdobiu na začiatku roka 2003, keď čerpanie finančných prostriedkov bolo už preverované políciou s upozornením, že nič sa nedá robiť cez telefón (gestikulácia rukou), pretože napriek tomu, že sa nič odvtedy nestalo, polícia má stále podozrenie (obžalovaný JUDr. I. T. - „vedia a tušia“);
- v tejto časti sa ešte navyše obžalovaný JUDr. I. T. konkludentne stotožnil aj s informáciou, že nebyť jeho aktivity a toho úplatku pre policajtov z roku 2003, tak by celá vec už mohla skôr prasknúť;
- opätovne zdôraznil, že „zvyšok treba priebežne dotiahnuť“, pričom zdôraznil, že sa preferujú radšej menšie balíky ako väčšie;
- napokon vysvetlil časovú os realizácie, mechanizmus a charakter krycích dokladov s tým, že on

odovzdá ďalšie inštrukcie obžalovanému JUDr. U. A..

Z obrazovo-zvukového záznamu zo stretnutia medzi svedkom Ing. O. O. a obžalovaným JUDr. I. T. z 3. marca 2004 (streda) boli Najvyšším súdom Slovenskej republiky zistené zas tieto skutočnosti:

- svedok Ing. O. O. oboznámil obžalovaného JUDr. I. T. s tým, že vedúci právneho oddelenia zo ŠFRB vykonáva vo firme kontrolu;
- obžalovaný JUDr. I. T. sa vyjadril, že bol „dole“ a všetko je v poriadku, len alfa omega je dobehnúť veci tak, aby „bolo všetko v ažurite - jednička teraz a noty dá U.“ s tým, že mechanizmus už určuje starý - „delia sa“ (z kontextu vyplýva, že hovorí o bývalom poslancovi PhDr. U. D. a o bývalom riaditeľovi ŠFRB Ing. R. G.);
- následne upozornil svedka Ing. O. O., že na stavbe (výstavba nájomných obecných bytov) sa musí priebežne robiť, hlavne „treba robiť veci, ktoré sú viditeľné (z kontextu vyplýva, že majú sa zamerať na exteriér a nie interiér);- následne obžalovaný JUDr. I. T. sa dotkol záležitosti ich pohľadávok, ktoré sú splatné, najmä vo vzťahu k obžalovanému JUDr. U. A., pričom práve v tejto časti rozhovoru veľmi detailne rozlišuje sumu určenú do Bratislavy a ich pohľadávku (obžalovaného JUDr. I. T. a obžalovaného JUDr. U. A.) vyplývajúcu zo zmluvy o spolupráci;
- v ďalšej časti rozhovoru sa opäť zaoberal sumou 1.000.000,- Sk určenou do Bratislavy - „jednička bude stačiť a potom zvyšok - on to tam drží, kým sa to dá, podmienka však je, aby to bolo v ažurite - ide o dlhodobý vzťah - dohoda je, že sa v piatok stretnú, dotýchny sa s G. zatiaľ nestretol, čo sa nemusí komplikovať, nech sa nekomplikuje“;
- následne sa obžalovaný JUDr. I. T. plynulo opäť vracia k svojej pohľadávke slovami „ako stoja naše veci, kedy budú uspokojené, aspoň 100 do konca marca“;
- na konci tohto rozhovoru opäť predniesol časový plán realizácie prevzatia a odovzdania sumy určenej do Bratislavy „teoreticky v piatok alebo v pondelok jednička - starý je hráč, on je hráč, ktorý drží karty a robí čo chce - bude to kryť, kým sa to dá, keď sa nedá, tak starý povie veľmi rýchlo - zatiaľ starý povedal, robte, aby ste boli v ažurite“;
- svedok Ing. O. O. záverom vyjadril obavu, aby si „jedničku nenechal D. a bude z toho cirkus“, načo obžalovaný JUDr. I. T. reagoval vyjadrením „ta čo si, ta čo si - poznám ich vzťah, že vrátia starému - to je iné kafe“.

Z obrazovo-zvukového záznamu zo stretnutia medzi svedkom Ing. O. O. a obžalovaným JUDr. I. T. z 5. marca 2004 (piatok) boli Najvyšším súdom Slovenskej republiky zistené pre zmenu tieto skutočnosti:

- úvodom rozhovoru obžalovaný JUDr. I.X. oboznamuje s termínom stretnutia v Bratislave, ktorý bol determinovaný jeho programom, ale aj programom na ich strane - „no a vieš i parlament“;
- na otázku svedka Ing. O. O., či idú za D. alebo G., obžalovaný JUDr. I. T. odpovedal „aj, aj - keď on dohodne so starým stretnutie, asi vyzerá tak, že dohodne stretnutie s G. - o týchto veciach sa nehovorí - starý je starý“.

Z obrazovo-zvukového záznamu zo stretnutia medzi svedkom Ing. O. O. a obžalovanými JUDr. I. T. a JUDr. U. A. z 10. marca 2004 (streda) boli Najvyšším súdom Slovenskej republiky zistené napokon tieto skutočnosti:

- po úvodných formalitách sa začali vymieňať doklady, ktoré pripravil obžalovaný JUDr. U. A. tak, že v jednom prípade išlo o splatenie úrokov, ktoré určil na 13% a v druhom prípade zas o pôžičku s tým, že hneď sa podpisovalo aj vrátenie pôžičky s antidatovaním („tu je to potvrdenie, čiže ty požičiavaš, zároveň vraciaš - hej, lebo preto som písal na 26. februára, aby bolo možné čerpanie už skôr, nie v ten deň“), pričom obžalovaný JUDr. I. T. tak podpisoval doklady vystavené na meno jeho manželky;
- peniaze v sume 1.000.000,- Sk po ich prepočítaní obidvomi obžalovanými zobral do kufriku iba obžalovaný Ing. I. T., pričom podpísané doklady si uschoval každý z nich osobitne;
- v ďalšej časti vzájomného rozhovoru sa vracajú k odovzdaniu prvej polovice určenej sumy počas osláv narodenín v novembri, pričom obžalovaný JUDr. I. T. na margo pochybností vyjadrených obžalovaným S. G. uviedol „to snáď nemyslí vážne - bol pri tom“;
- na záver, potom čo svedok Ing. O. O. vyslovil pochybnosť, či sa tá suma dostane k D. a či sa podelí s riaditeľom, obžalovaný JUDr. I. T. opakovane uviedol „to už je ich problém“;
- treba ešte zdôrazniť, že z tohto posledného obrazovo-zvukového záznamu vidieť, že obidvaja

obžalovaní si už pri tomto stretnutí dávali veľký pozor na to, čo ktorý z nich povedal, hlavne obžalovaný JUDr. I. T., ktorý oproti predchádzajúcim stretnutiam bol menej „zhovorčivý“, zvlášť podozrievavo pôsobil obžalovaný JUDr. U. A., čo bolo vidieť už pri jeho vstupe do miestnosti, pri počítaní peňazí (mal podozrenie, že sú napustené látkou - lepom atď.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyššie uvedené skutočnosti považuje za preukázané bez akejkoľvek pochybnosti, keďže v danom prípade ide o dôkaz (argumentum ad veritatem - objektívny), ktorý takpovediac „vis-á-vis - zoči-voči“ sprostredkováva slovné prejavy a gestikulácie obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A., na podklade ktorých potom možno veľmi precízne posúdiť jednak objektívnu a subjektívnu stránku ich konania a jednak mieru participácie ďalších osôb na tomto ich protiprávnom konaní.

Po prehratí týchto obrazovo-zvukových záznamov obrazne povedané to nemôže vidieť len slepý a nemôže počuť len hluchý.

Prisudzovať iný význam ich slovným prejavom a gestikuláciám v týchto obrazovo-zvukových záznamoch aj v kontexte iných nepriamych dôkazov na seba naväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich môžu len samotní obžalovaní majúci právo brániť sa spôsobom, ktorý uznajú za vhodný a samozrejme ich zvolení obhajcovia, ale nikto iný, pokiaľ by nechcel prísť do rozporu s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania".

Opätovne naväzujúc na právne závery ESJP treba zdôrazniť, že predmetné obrazové a zvukové záznamy neboli jedinými usvedčujúcimi dôkazmi, keďže vo veci bol zabezpečený a vykonaný celý rad nepriamych dôkazov na seba naväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich, na ktoré odvolací senát 5T rovnako detailne poukázal vo svojom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 T 9/2011. Išlo o tieto nepriame dôkazy:

- „zmluvy o obstaraní záležitostí medzi obstarávateľom S. G. a objednávateľom KAME - Slovakia Group, a. s., Košice zo 16. júna 2001 súvisiace s výstavbou bytových domov mestských častí Košice - Dargovských hrdinov a Barca financovaných z fondov rozvoja bývania;
- „zmluvy o obstaraní záležitostí medzi obstarávateľmi JUDr. I. T., Scenery - realitná kancelária a JUDr. U. A., komerčným právnikom, a objednávateľom KAME - Slovakia Group, a. s., Košice zo 16. júna 2001 súvisiace s výstavbou bytových domov mestských častí Košice - Dargovských hrdinov a Barca financovaných z fondov rozvoja bývania;
- výpis obchodného registra preukazujúci skutočnosť, že uskutočňovanie jednoduchých stavieb, drobných stavieb a ich zmien a činnosť stavebného dozoru pre pozemné stavby mal objednávateľ zapísaný ako predmet činnosti až od 17. apríla 2002;
- zmluva o dielo na zhotovenie stavby uzavretá medzi objednávateľom Mestskou časťou Košice - Dargovských hrdinov a zhotoviteľom KAME - Slovakia Group, a. s., Košice z 27. mája 2002;
- zmluva o dielo na zhotovenie stavby uzavretá medzi objednávateľom Mestskou časťou Košice - Barca a zhotoviteľom KAME - Slovakia Group, a. s., Košice z 12. júna 2002;
- žiadosti príslušných mestských častí o poskytnutie podpory z 9. júla 2002 (m. č. Barca) a z 18. júla 2002 (m. č. Dargovských hrdinov);
- zmluvy o poskytnutí podpory uzavreté Štátnym fondom rozvoja bývania a mestskými časťami Dargovských hrdinov a Barca 5. septembra 2002 a zmluvy o poskytnutí dotácií uzavreté medzi Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a mestskými časťami Dargovských hrdinov a Barca 10. októbra 2002;
- výpovede svedkov JUDr. L. C., Ing. L. F. a Ing. S. S. naopak potvrdzujúce skutočnosť, že pre uvedenú výstavbu obecných nájomných bytov nemalo byť pre nevyriešené vlastnícke vzťahy nikdy vydané stavebné povolenie a tým ani poskytnutá štátna podpora v podobe jednak úveru zo ŠFRB a jednak dotácie z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR;
- skutočnosť, že svedok Ing. O. O. ako štatutárny zástupca 15. novembra 2002 v Košiciach na základe zmluvy o dielo č. 1/2002 uzatvorenej dňa 27. mája 2002 medzi Mestskou časťou Košice - Dargovských hrdinov ako objednávateľom a KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. Košice ako zhotoviteľom vyhotovil a

zároveň podpísal aj ako stavebný dozor dodávateľskú faktúru č. 2002-0022 so súpisom ocenených prác a dodávok pre odberateľa Mestská časť Košice - Dargovských hrdinov za stavebné práce na objekte „Obytný súbor NA HORE, 150 byt. jednotiek“ na celkovú sumu 58.301.191,70,- Sk, ktorú predložil svedkovi Ing. U. U., ktorý túto faktúru ako starosta Mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov dňa 21.11.2002 v Košiciach podpísal a odsúhlasil jej preplatenie, pričom táto následne bola predložená do A. G. banky, a. s. pobočka Košice, kde bol vedený účet Štátneho fondu rozvoja bývania otvorený v prospech Mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov, z ktorého bola táto suma 21. novembra 2002 poukázaná na účet spoločnosti KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. vedený v tej istej banke z prostriedkov štátneho fondu rozvoja bývania vo forme úveru na základe vyššie uvedenej zmluvy o poskytnutí podpory, pričom neskôr bolo zistené, že v tom čase z celkovej fakturovanej sumy práce a dodávky v sume 54.257.919,70,- Sk vykonané a dodané neboli;

- dokument s názvom „rozpis dlhov.doc“ odoslaný z počítača obžalovaného S. G. 21. novembra 2002 pre Kame - Slovakia Group, a. s., Košice, v ktorom je okrem iného uvedené: „Blava 10% 18.200.000, - preberie I. - U.“; a na to nadväzujúci znalecký posudok KEÚ PZ Bratislava, ktorého závery na hlavnom pojednávaní predniesol znalec Ing. Jozef Pčola a z ktorých vyplýva, že dokument s názvom „rozpis dlhov.doc“ z 21. novembra 2002, ktorý bol zaistený v počítači obžalovaného S. G. a v ktorom je aj položka „Blava 10% 18 200 000 Sk - preberie I. - U.“, je autentický;

- tento tzv. rozpis dlhov dokumentuje okrem iného aj korupčné pozadie schvaľovacieho procesu na miestnom zastupiteľstve mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov a stavebnom úrade (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci obžalovaného Ing. O. O. z 26. marca 2009, sp. zn. I Toš 7/2008), čo napokon vyplývalo aj z vyjadrení obžalovaného JUDr. I. T., ktorý to vo vyššie spomenutých obrazovo-zvukových záznamoch naznačoval;

- napokon aj tento tzv. rozpis dlhov rovnako dôsledne rozlišuje medzi tzv. dlhom „do Bratislavy“ a „dlhom“ voči obžalovaným JUDr. I. T. a JUDr. U. A. vyplývajúcim zo zmluvy;

- výpis z účtu A. G. banky, a. s. Košice, č. ú. XXXXXXXXXXX z 26. novembra 2002, z ktorého vyplýva, že svedok Ing. O. O. v ten deň vybral v hotovosti sumu 25.000.000,- Sk;

- výpoveď svedka N. G. z Gama Invest s.r.o. a s tým súvisiace listinné dôkazy svedčiace o úmysle svedka Ing. O. O. vytvoriť fiktívnymi daňovými dokladmi v období od 25. novembra do 30. decembra 2002 tzv. „čierny fond“ vo výške 18.533.000,- Sk;

- potvrdenie o ubytovaní obžalovaných JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G. a svedka U. N. v dňoch 14. - 15. januára 2003 v hoteli Nivy v Bratislave ako aj potvrdenie o tom, že v tomto termíne mala Národná rada Slovenskej republiky zasadať, na ktorom bol prítomný aj v tom čase ešte poslanec PhDr. U. D.;

- prvotné výpovede svedkov Ing. M. N. a Ing. S. G. potvrdzujúce korupčné pozadie pridelenia finančných prostriedkov na výstavbu obecných nájomných bytov s tým, že na tomto mali participovať okrem S. G. aj JUDr. I. T. ako funkcionár SDKÚ a JUDr. U. A. ako osoba majúca vzťah k „maďarskej koalícii“;

- prvotné svedecké výpovede Ing. T. R. a Ing. W. S. potvrdzujúce sponzorskú podporu Ing. O. O. a spoločnosti KAME - Slovakia Group, a. s. Košice pre kandidátov strany SDKÚ v rámci komunálnych volieb v roku 2002, ktorú sprostredkoval obžalovaný JUDr. I. T.;

- listinné dôkazy, ktoré boli zaistené u obžalovaného JUDr. I. T. bezprostredne po jeho zadržaní, a to uznanie dlhu z 5. marca 2004, vyúčtovanie úrokov z omeškania z 8. marca 2004, zmluva o pôžičke uzatvorená 26. februára 2004 medzi KAME - Slovakia Group, a. s. Košice ako veriteľom a Ing. W. T. ako dlžníčkou, príjmový pokladničný doklad bez čísla z 26. februára 2004, na základe ktorého Ing. W. T. prijala od firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice 250.000,- Sk, výdavkový pokladničný doklad z 10. marca 2004 bez čísla, na základe ktorého bola firmou KAME - Slovakia Group, a. s. Košice vyplatená Ing. W. T. suma 250.000,- Sk, príjmový pokladničný doklad bez čísla z 10. marca 2004, na základe ktorého Ing. W. T. prijala od firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice 250.000,- Sk, potvrdenie firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice o tom, že Ing. W. T. na základe zmluvy o pôžičke z 26. februára 2004 vrátila 28. apríla 2004 sumu 250.000,- Sk aj s úrokmi, pričom na potvrdení je dátum 28. apríl 2004, pričom na príjmových pokladničných dokladoch je podpis Ing. W. T. a len text je dopisovaný JUDr. I. T. a na výdavkových pokladničných dokladoch je nielen text, ale už aj podpis Ing. W. T. realizovaný obžalovaným JUDr. I. T. (viď na jednej strane podpis svedkyne Ing. W. T. na zápisnici o výsluchu svedka a príjmových pokladničných dokladov z 26. februára a 10. marca 2004 a na druhej strane podpis svedkyne Ing. W. T. na výdavkových pokladničných dokladoch z 10. marca 2004

a príjmových pokladničných dokladoch z 30. januára a 3. februára 2004);

- uznanie dlhu v celkovej zostávajúcej výške 620.000,- Sk z 13. októbra 2003 a kvitancia podpísaná JUDr. I. T. z 9. februára 2004 preukazujúca splatenie dlhu svedkom Ing. O. O. v celom rozsahu, ktorú tento svedok vydal 10. februára 2004;

- listinné dôkazy, ktoré okrem iných boli zaistené u obžalovaného JUDr. U. A. bezprostredne po jeho zadržaní, a to zmluva o pôžičke uzatvorená 26. februára 2004 medzi KAME - Slovakia Group, a. s. Košice ako veriteľom a JUDr. U. A. ako dlžníkom, príjmový pokladničný doklad bez čísla z 10. marca 2004, na základe ktorého JUDr. U. A. prijal od firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice 250.000,- Sk, výdavkový pokladničný doklad z 10. marca 2004 bez čísla, na základe ktorého bola firmou KAME - Slovakia Group, a. s. Košice vyplatená JUDr. U. A. suma 250.000,- Sk, príjmový pokladničný doklad bez čísla z 10. marca 2004, na základe ktorého JUDr. U. A. prijal od firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice 250.000,- Sk, výdavkový pokladničný doklad z 10. marca 2004 bez čísla, na základe ktorého bola firmou KAME - Slovakia Group, a. s. Košice vyplatená JUDr. U. A. suma 250.000,- Sk, potvrdenie firmy KAME - Slovakia Group, a. s. Košice o tom, že JUDr. U. A. na základe zmluvy o pôžičke z 26. februára 2004 vrátil 28. apríla 2004 sumu 250.000,- Sk aj s úrokmi, pričom na potvrdení je dátum 28. apríl 2004;

- správa o stave rozpracovanosti projektov výstavby obecných bytov týkajúcich sa okrem iných aj mestských častí Košice - Furča (Dargovských hrdinov) a Barca zaslaná mailom obžalovaným S. G. svedkovi PhDr. U. D. 30. januára 2002, resp. mail zaslaný obžalovaným S. G. firme KAME - Slovakia Group, a. s. Košice 6. marca 2003, v ktorom kritizuje svedka Ing. O. O. za postup pri výstavbe bytov, v ktorom okrem iného uvádza: „Požiadal a dostal som pravdepodobne predĺžený termín, ale zase to nebude zadarmo a vy sa budete čudovať“;

- oznámenie o podozrení z trestného činu subvenčného podvodu podané riaditeľom ŠFRB Ing. R. G. Krajskej správe PZ, Odboru kriminálnej a justičnej polície, Košice, zo 17. marca 2004, pretože zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že v mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov boli vykonané z poskytnutého účelového úveru (výstavba obecných nájomných bytov) úhrady za práce a výkony, ktoré nemohli byť zrealizované, pritom z ďalších listinných dôkazov bez akejkoľvek pochybnosti vyplýva, že ŠFRB už minimálne na základe kontroly zo 7. októbra 2003 vedel o tejto skutočnosti“.

A v neposlednom rade v súvislosti s právnymi závermi EŠLP treba hlavne poukázať na primárny usvedčujúci priamy dôkaz, a to výpovede svedka Ing. O. O., ktorého tvrdenia práve vyššie uvedené obrazové a zvukové záznamy, ako aj spomínané nepriame dôkazy, objektivizujú a zároveň aj verifikujú, čo odvolací senát 5T rovnako vo svojom predchádzajúcom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, podrobne rozviedol takto:

- „iniciátorom tejto „akcie“ bol obžalovaný S. G. (jeho otec S. bol vlastníkom časti pozemkov v m. č. Dargovských hrdinov - viď kúpna zmluva - na ktorej sa realizovala výstavba obecných nájomných bytov) spolu s obžalovanými JUDr. I. T. a JUDr. U. A., ktorí mali zabezpečiť, aby príslušné mestské časti boli pri získaní úverov, resp. dotácií úspešné a aby realizáciou výstavby obecných nájomných bytov bola poverená práve firma KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s., Košice - viď uzatvorené zmluvy zo 16. júna 2001;

- za tým účelom bol zabezpečený neštandardný mechanizmus zmluvných vzťahov najskôr medzi obžalovanými na jednej strane a firmou KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s., Košice a až následne medzi firmou KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s., Košice a Mestskými časťami Košice - Dargovských hrdinov a Barca, ktoré tvrdenie svedka Ing. O. O. zodpovedá objektívnej realite;

- že išlo o neštandardný postup svedčí aj fakt, že najskôr bola podpísaná prvá zmluva 16. júna 2001 a až potom sa dopĺňal predmet činnosti firmy - 17. apríla 2002, ktoré tvrdenia svedka Ing. O. O. rovnako zodpovedajú vykonaným listinným dôkazom;

- objektívnej realite a vykonaným dôkazom zodpovedajú aj tvrdenia svedka Ing. O. O., že žiadosti Mestských častí Košice, Dargovských hrdinov a Barce o poskytnutie podpory boli predložené a napokon aj schválené napriek nesúhlasnému stanovisku Krajského úradu v Košiciach;

- v rozpore s tvrdeniami svedka Ing. O. O. nie sú ani dôkazy dokumentujúce mechanizmus, akým sa v 21. novembra 2002 na účte firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s., Košice, ocitla suma vo výške 58.301.191,70,- Sk, pričom svedok Ing. O. O. 26. novembra 2002 vybral v hotovosti sumu

25.000.000,- Sk;

- svedok Ing. O. O. tvrdil, že prvú polovicu „odmeny“ vo výške 9.000.000,- Sk pre „ľudí z Bratislavy“ odovzdal obžalovaným práve v deň, keď títo mali odchádzať na oslavu narodenín 29. novembra 2002 (oslavla päťdesiatky manželky svedka PhDr. U. D. v Bratislave);

- pre záver, že k tejto „transakcii“ na tejto oslave skutočne došlo, svedčia nielen priznania obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. na zabezpečených obrazovo-zvukových záznamoch a mail odoslaný obžalovaným S. G., o ktorého pravosti a hodnovernosti neexistujú rozumné pochybnosti a ani tak o zákonnosti jeho získania, ale aj ďalší nepriamy dôkaz - predmetné potvrdenie o ubytovaní obžalovaných v hoteli Nivy v termíne 14. - 15. januára 2003 a potvrdenie o tom, že v tomto termíne mala Národná rada Slovenskej republiky zasadnutie, ktoré listinné dôkazy verifikujú a zároveň zreálnujú tvrdenie svedka Ing. O. O., pokiaľ tento vypovedal, a to aj v rámci konfrontácie, že s PhDr. U. D. sa v zimných mesiacoch roku 2003 osobne stretol v Bratislave v reštaurácii „Parlamentka“, pričom svedok mu potvrdil prevzatie uvedenej sumy, pričom v neposlednom rade pre takýto záver svedčí napokon aj následný vývoj v celej kauze týkajúcej sa výstavby obecných nájomných bytov, keď takpovediac finančné prostriedky boli napriek nevykonaným prácam a výkonom poukázané a napriek opakovaným signalizáciám a následným kontrolám bola táto skutočnosť zo strany príslušných štátnych orgánov a ich štatutárnych zástupcov, vrátane riaditeľa ŠFRB, krytá a zamlčovaná, pričom k podaniu trestného oznámenia došlo až po prevalení celej kauzy a zadržaní obžalovaných 17. marca 2004;

- tvrdeniam svedka Ing. O. O. napokon zodpovedá aj to, pokiaľ tento vypovedal, že to boli práve obžalovaní, ktorí iniciovali doplatenie „dohodnutej odmeny do Bratislavy“, zvlášť iniciatívny bol v tomto smere obžalovaný JUDr. I. T., čo napokon bez akýchkoľvek pochybností objektivizovali obrazovo-zvukové záznamy, na ktorých tento iniciatívne určoval termíny, výšku „splátky“, mechanizmus jeho krytia a rozdelenie úloh, pričom k odovzdaniu a prevzatiu sumy v určenej výške - „jednička“ - 1.000.000,- Sk skutočne v termíne ním dohodnutom - 10. marca 2004 - aj došlo, a to za asistencie obžalovaného JUDr. U. A. s tým, že jej prevzatie kryli spôsobom, na ktorom sa vopred dohodli a ktorý pripravil práve obžalovaný JUDr. U. A.;

- že išlo o krycí manéver niet absolútne žiadnych pochybností, ktorá skutočnosť rovnako zodpovedá tvrdeniam svedka Ing. O. O.“.

V tejto súvislosti odvolací senát 5T vzhľadom na snahy niektorých sudcov najvyššieho súdu (Harabin a spol.) postupne do rozhodovacej činnosti súdov účelovo a demagogicky pretláčať doktrínu „plodov z otráveného stromu“ bez poznania jej historického vývoja a aplikačnej praxe v štáte svojho pôvodu, ktorá by mohla byť v budúcnosti teoreticky nastolená aj v tejto trestnej veci (i keď doposiaľ nebola), považoval za potrebné vyjadriť sa aj k tejto doktríne:

Slovenský trestný proces neprevzal doktrínu plodov z otráveného stromu, ktorá vznikla a je rozvíjaná v USA, najmä tak v podobe simplifikujúceho (zjednodušeného) tvrdenia, že plody z otráveného stromu sú vždy otrávené. Podklad pre právny záver, že dôsledkom chybného (nezákonného) postupu orgánov činných v trestnom konaní v procese dokazovania je vždy absolútna neúčinnosť, a tým v trestnom konaní nastala nepoužiteľnosť dôkazov, nie je možné nájsť v príslušných ustanoveniach Trestného poriadku upravujúcich dokazovanie v trestnom konaní (šiesta hlava Trestného poriadku - s výnimkou ustanovenia § 119 ods. 4). Napriek tomu odvolací senát 5T vo vzťahu k tejto doktríne sa prikláňa k zástancom (trestno-právni teoretici napr. Růžek, Repík, Nett) použiteľnosti dôkazov odvodených z neúčinných dôkazov, keď rovnako zastáva názor, že „plody z otráveného stromu môžu byť zdravé“!

Teória plodov z otráveného stromu (fruit of the poisonous tree doctrine) má svoj pôvod v Spojených štátoch amerických, kde sa postupom času vyvinula v rámci trestného konania. Angloamerický právny model stojí na zásade, že plody otráveného stromu sú vždy otrávené (tzv. vylučovacie pravidlo, anglicky - exclusionary rule).

Vylučovacie pravidlo v americkom právnom systéme je právny princíp, podľa ktorého dôkazy získané políciou v rozpore so štvrtým dodatkom ústavy Spojených štátov amerických (chráni občanov pred prehľadávaním, zatýkaním a zabavovaním majetku bez konkrétneho súdneho príkazu alebo bez dôvodov oprávňujúcich veriť, že bol spáchaný zločin), nesmú byť proti obvinenému v trestnom konaní použité.

Účelom tohto procesného pravidla je tlak na dodržiavanie zákonnosti zo strany polície a prokuratúry, pretože v americkom trestnom konaní prokurátor dokazuje vinu obžalovaného a obstarávanie prípadných ospravedlňujúcich dôkazov je úlohou obhajoby.

Právny princíp vylučovacieho pravidla sa však konštantne vyvíja a smeruje k uplatňovaniu stále väčšieho počtu výnimiek. Jedna z týchto výnimiek bola po prvýkrát sformulovaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu Spojených štátov amerických (ďalej len Súd) vo veci Spojené štáty proti Albertovi Leonovi z roku 1984. V tomto rozhodnutí Súd uviedol, že dôkazy získané v dobrej viere v zákonnosť postupu (good faith exception) môžu byť použité. Skutkové okolnosti prípadu Leon týkajúce sa tejto výnimky z vylučovacieho pravidla boli také, že u pána Alberta Leona bolo nájdené veľké množstvo drog v priebehu domovej prehliadky, ktorá bola vykonaná na základe príkazu, ktorý sa neskôr ukázal ako chybný (nezákonný) kvôli absencii dôvodného podozrenia (lack of probable cause). Súd sa však priklonil k formulácii výnimky z vylučovacieho pravidla, a to z toho dôvodu, že vylučovacie pravidlo slúži predovšetkým k tomu, aby odstrašilo policajné orgány od porušovania štvrtého dodatku Ústavy Spojených štátov amerických. V takom prípade, kde polícia vykonala prehliadku a spoliehala sa pri tom na príkaz, o ktorom sa domnievala, že je platný, a konala teda v dobrej viere, stráca vylučovacie pravidlo svoju základnú odstrašujúcu podstatu. Obdobne rozhodol Súd i v prípade Massachusetts proti Sheppardovi z toho istého roku.

Pokiaľ ide o doktrínu plodov z otráveného stromu a rozhodovaciu činnosť ESLP (ďalej len Súd), je potrebné uviesť, že zatiaľ čo článok 6 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, nestanovuje žiadne pravidlá o prípustnosti dôkazov ako takých, ktoré sú v prvom rade predmetom úpravy podľa vnútroštátneho práva (Schenk proti Švajčiarsku, §§ 45-46; Moreira Ferreira proti Portugalsku (č. 2), § 83; Heglas proti Českej republike, § 84).

Nie je preto úlohou Súdu, aby v zásade určil, či sú prípustné konkrétne dôkazy, napríklad dôkazy získané nezákonne v zmysle vnútroštátneho práva. Otázka, ktorú je potrebné zodpovedať, je, či bolo konanie ako celok, vrátane spôsobu, akým boli dôkazy získané, spravodlivé. To zahŕňa preskúmanie údajnej protiprávnosti a, ak ide o porušenie iného práva Dohovorom, povahu zisteného porušenia (Khan proti Spojenému kráľovstvu, § 34; Allan proti Spojenému kráľovstvu, § 42).

Súd v rámci problematiky prípustnosti dôkazov a teórie plodov z otráveného stromu sformuloval tieto tri kategórie:

1. dôkazy získané priamo v dôsledku porušenia článku 3 Dohovoru
2. dôkazy získané nepriamo v dôsledku porušenia článku 3 Dohovoru
3. dôkazy získané v dôsledku porušenia iných práv garantovaných Dohovorom

Ad 1.

Pokiaľ ide o dôkazy, ktoré boli získané priamo v dôsledku porušenia článku 3 Dohovoru, Súd ich vždy a za všetkých okolností hodnotí ako neprípustné, pretože ich použitie by vždy viedlo k nespravodlivosti konania. Analogicky prevzal toto ustanovenie a postoj aj slovenský Trestný poriadok v zmieňovanom ustanovení § 119 ods. 4 Tr. por. Súd nepripúšťa v článku 3 žiadnu výnimku. To sa týka aj prípadov verejného ohrozenia existencie štátu, či podozrenia z terorizmu, či inej odsúdeniahodnej aktivity.

Vo svojom rozsudku v prípade Thomasi proti Francúzsku Súd uviedol, že: potreby vyšetrovania a nepopierateľné ťažkosti v boji proti kriminalite, najmä v oblasti terorizmu, nemôžu viesť k obmedzeniu ochrany, ktorá prináleží fyzickej integrite osoby. Súd tak v rámci posudzovania hľadísk článku 3 neskúma závažnosť trestného činu, a teda ani neaplikuje test proporcionality, ale priamo konštatuje, že dôkaz nie je možné použiť za žiadnych okolností.

Ad 2.

V prípade dôkazov získaných nepriamo v dôsledku porušenia článku 3 Dohovoru ide o typické plody otráveného stromu, t. j. plody z vynúteného doznania. Použitie takýchto dôkazov vedie iba k domnienke, že právo na spravodlivý proces v tom konkrétnom konaní bolo porušené.

Podľa odvolacieho senátu 5T v takýchto prípadoch by sa mal aplikovať minimálne test proporcionality, pokiaľ by sa použitie takýchto dôkazov priamo neoznačilo ako nespravodlivosť v konaní.

Je možné napr. vziať do úvahy závažnosť verejného záujmu na potrestaní určitého činu a pomerat' ho s individuálnym záujmom, ďalej je potrebné sa zaoberať aj tým, či boli rešpektované práva obhajoby a tiež skutočnosti, či okolnosti, za ktorých boli chybné (nezákonné) dôkazy získané, nespochybňujú ich vierohodnosť a výstižnosť. V prípade nerozhodnosti by sa malo skôr prikloniť k rešpektovaniu individuálnych práv a záujmov obvineného, ako k hodnoteniu konania ako spravodlivého.

Ad 3.

Podľa Súdu nemusí použitie dôkazov, ktoré boli získané orgánmi činnými v trestnom konaní na základe porušenia iných práv garantovaných Dohovorom znamenať vždy porušenie článku 6 - právo na spravodlivý proces. Teória plodov otráveného stromu teda v rozhodovacej činnosti Súdu nie je striktné aplikovaná, a to predovšetkým v prípadoch, kde nezákonnosť pôvodného dôkazu sa netýkala porušenia článku 3 Dohovoru.

Ako bolo už skôr uvedené v prípade Bašič proti Chorvátsku, pri rozhodovaní, či bolo konanie ako celok spravodlivé, je potrebné zohľadniť aj to, či boli dodržané práva na obhajobu. Najmä je potrebné preskúmať, či sťažovateľovi bola poskytnutá príležitosť spochybniť pravosť dôkazov a brániť sa ich použitiu. Okrem toho sa musí vziať do úvahy kvalita dôkazov, ako aj okolnosti, za ktorých boli získané, a či tieto okolnosti nespochybňujú ich spoľahlivosť alebo presnosť. Aj keď nutne nevzniká problém spravodlivosti tam, kde neboli získané dôkazy podoprené iným materiálom, možno konštatovať, že tam, kde sú dôkazy veľmi silné a kde neexistuje riziko ich vierohodnosti, je potreba podporných dôkazov odpovedajúcim spôsobom slabšia (Bykov proti Rusku, § 89; Jalloh proti Nemecku, § 96). V tejto súvislosti Súd prikladá význam aj tomu, či predmetné dôkazy boli alebo neboli rozhodujúce pre výsledok trestného konania (Gäfgen proti Nemecku, § 164).

Pokiaľ ide o preskúmanie povahy údajnej protiprávnosti, o ktorej sa hovorí, vyššie uvedený test sa použil v prípadoch týkajúcich sa sťažností, ktoré poukazovali na to, že sa v konaní použili dôkazy získané v rozpore s chránenými právami. Išlo napríklad o použitie dôkazov získaných prostredníctvom rekognície (Laska a Lika proti Albánsku), nesprávne odobratie vzoriek od podozrivého pre potreby forenznej analýzy (Horvatić proti Chorvátsku), vyvíjanie nátlaku na obvineného (Erkapić proti Chorvátsku; Dominka proti Slovensku), použitie falošného dôkazu (Layijov proti Azerbajdžanu, § 64; Sakit Zahidov proti Azerbajdžanu, §§ 46-49), nespravodlivé využitie výpovedí svedkov a iných dôkazov (Ilgar Mammadov v. Azerbajdžan (č. 2)) a použitie znaleckých posudkov (Erduran a Em Export Diş Tic A.Ş. proti Turecku, §§ 107-112; pozri aj Avagyan proti Arménsku, § 41).

Rovnaký test sa použil aj v prípadoch týkajúcich sa otázky, či použitie informácií údajne získaných v rozpore s článkom 8 ako dôkazu spôsobilo, že súdny proces ako celok je nespravodlivý v zmysle článku 6. Týka sa to napríklad prípadov spojených s použitím dôkazov získaných nezákonným tajným sledovaním (Bykov proti Rusku, §§ 69-83; Khan proti Spojenému kráľovstvu, § 34; Dragojević proti Chorvátsku, §§ 127-135; Nițulescu proti Rumunsku; Dragoș Ioan Rusu proti Rumunsku, §§ 47-50) alebo s prehliadkou a zaistením vecí (Khodorkovskiy a Lebedev proti Rusku, §§ 699-705, Prade proti Nemecku).

Odvolací súd 5T svoju argumentáciu k odvolacím námietkam obžalovaných JUDr. I. T. a JUDr. U. A. pod bodom a) týkajúcich sa zákonnosti obrazových a zvukových záznamov uzatvára nasledovne:

- išlo o legálny zásah v súlade so zákonom, ktorý bol v danej veci predvídateľný (viď správanie obžalovaných 10. marca 2004) a v daných podmienkach nevyhnutný a inými prostriedkami nedosiahnuteľný (utajený spôsob komunikácie zo strany obžalovaných a svedka Ing. O. O.);
- išlo o legitímny zásah, ktorý sledoval legitímny cieľ, pričom uvedené prostriedky tzv. tajného sledovania boli použité v súlade so zásadami primeranosti a zdržanlivosti a s požiadavkou minimalizácie ich zásahu do základných práv obžalovaných;
- išlo o zásah, ktorý bol v súlade so zásadou proporcionality, a to z pohľadu testu rovnováhy medzi právom obžalovaných na súkromie a verejným záujmom na potrestaní ich korupčného konania;
- obžalovaní boli už v prípravnom konaní oboznámení s formou a rozsahom zásahov do ich súkromia ako aj s dôkazmi prostredníctvom nich získanými;
- v konaní pred súdom v rámci svojej obhajoby využili svoje právo sa k nim vyjadriť a rovnako tak právo ich sponchybníť;
- uvedené dôkazy boli získané spôsobom, o ktorom neboli žiadne pochybnosti a ich obsah bol vierohodný, spoľahlivý a presný;
- uvedené dôkazy neboli dôkazmi rozhodujúcimi pre záver o vine obžalovaných.

Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov odvolací senát 5T naďalej zotrúva na svojom pôvodnom právnom názore, že obrazové a zvukové záznamy z 23. februára, 3., 5. a 10. marca 2004 sú zákonné dôkazy, a to napriek tomu, že príkazy sudcov krajského súdu na ich vyhotovenie neobsahovali „relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie“!

b) Pokiaľ ide o obhajobnú argumentáciu prezentovanú hlavne obžalovaným JUDr. I. T. založenú na tvrdení, že v posudzovanej veci išlo o politickú kauzu zinscenovanú bývalým ministrom vnútra Ing. S. A. a bývalým riaditeľom Úradu boja proti korupcii JUDr. M. S. s cieľom diskreditácie politickej strany SDKÚ a jeho ako jej predstaviteľa, keďže v tom čase zastával pozíciu viceprimátora Košíc, odvolací senát 5T považuje za potrebné snáď len uviesť, že takéto tvrdenia obžalovaného JUDr. I. T. sú takpovediac „z riše a teraz tú o červenej čiapočke“, ktorými nielenže permanentne uráža orgány činné v trestnom konaní, ale hlavne zosmiešňuje sám seba.

Práve naopak, zabezpečené a vykonané dôkazy svedčia pre záver, že v posudzovanej veci išlo výlučne o korupčnú kauzu, na ktorej mali participovať hlavne špičky Strany maďarskej koalície a ktorej spiritus rector boli práve obžalovaní S. G. (ako majiteľ pozemkov), JUDr. I. T. (ako regionálny politik koordinujúci konanie v rámci jednotlivých mestských častí - Barca a Dargovských hrdinov) a JUDr. U. A. (ako bývalý poslanec Národnej rady Slovenskej republiky za Nezávislú maďarskú iniciatívu, neskôr pretransformovanú na Maďarskú občiansku stranu, zabezpečujúci kontakt na poslanca PhDr. U. D. - bývalého predsedu tejto strany a jeho prostredníctvom na riaditeľa ŠFRB Ing. R. G. - v tom čase už členov vládnej strany SMK). Odvolací senát 5T už v predchádzajúcom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, uviedol tiež, že:

„V tomto smere treba dodať, že bývalý špeciálny súd „neschopnosť“ polície odkontrolovať odovzdanie úplatku konečnému adresátovi, a to napriek relevantným informáciám o ich identite a napriek zákonnému nasadeniu rôznych prostriedkov operatívno-pátracieho charakteru, vyhodnotil v prvom odsudzujúcom rozsudku v neprospech obžalovaných JUDr. I. T., JUDr. U. A. a S. G..

Polícia v posudzovanom prípade zadržala obžalovaných bezprostredne po odovzdaní sumy 1.000.000,- Sk napriek tomu, že disponovala informáciami, že táto suma má byť následne doručená „pre ľudí z Bratislavy“, pričom svoj postup vysvetlila tým, že sa obávala možnej straty týchto finančných prostriedkov pochádzajúcich zo štátneho rozpočtu. Odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky by v tomto smere mohol ponúknuť aj iné vysvetlenie, ale to by už išlo o tzv. „obiter dicta“, t. j. odôvodnenie v rovine špekulácií".

Napriek snahe o určitú zdržanlivosť odvolací senát 5T vzhľadom na opakované útoky a obvinenia obžalovaných nad rámec pôvodnej argumentácie považuje za potrebné doplniť, že „neschopnosť“ polície odkontrolovať odovzdanie úplatku konečnému adresátovi mala skôr pozadie v úsilí znemožniť zadržanie aj vrcholových funkcionárov Strany maďarskej koalície. V tomto smere skutočne platí priam legendárna veta bývalého policajného funkcionára „Oni vedia, že prečo aj my vieme, že prečo. Toľko stačí povedať, že my vieme, že oni vedia!“ Odvolací senát 5T k tomu len dodáva: "A my vieme. Nie tušíme. My skutočne vieme."

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku obžalovaných založenú na tvrdení, že polícia konala prostredníctvom spolupracujúceho svedka - agenta Ing. O. O. podozrivého zo závažnej ekonomickej trestnej činnosti tak, že sa dopustila účelovej provokácie, odvolací senát 5T v plnom rozsahu zotrváva na svojom predchádzajúcom právnom názore, na ktorom nechce a ani nebude nič meniť. V uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, k tejto otázke uviedol:

„V tejto otázke odvolací senát 5 T opäť poukazuje na kontinuitu svojej rozhodovacej činnosti v otázke posudzovania policajnej provokácie, keď už v korupčnej kauze týkajúcej sa bývalého sudcu Okresného súdu v Čadci (sp. zn. 1 Toš 8/2009) veľmi precízne rozlišoval medzi policajnou provokáciou a tzv. „skrytou reakciou polície“, pričom aj v tomto prípade už vychádzal z judikatúry jednak Európskeho súdu pre ľudské práva (jeho klasické rozhodnutie Teixeira de Castro proti Portugalsku) a jednak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2001, sp. zn. Tzo V 5/2001, ktorého právne závery vychádzali z nálezu Ústavného súdu Českej republiky z 22. júna 2000, sp. zn. III. ÚS 597/99).

Pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti u druhej osoby, ktorá by inak protiprávne nekonala.

Skrytá reakcia polície smie naproti tomu sledovať zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnutel'nom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a minimalizácia spôsobených škôd.

Pokiaľ by však činnosť polície bola vedená len snahou, aby kontrolovaná osoba spáchala trestný čin, šlo by už o policajnú provokáciu trestného činu.

Za kľúčovú odlišnosť skrytej reakcie polície od policajnej provokácie sa považuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. nevytvára u kontrolovanej osoby vôľu spáchať trestný čin, ale vytvára pre spáchanie trestného činu vhodné podmienky.

Tieto podmienky však nesmú byť nijako mimoriadne, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo páchatel' si osvojil úmysel spáchať trestný čin a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že 6. februára 2004 o 18.00 hod. sa dostavil na Prezídium PZ SR, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Východ, Ing. O. O., ktorý podal do zápisnice trestné oznámenie, v rámci ktorej opísal skutkový stav v podstate rovnako s tým, že jeho výsluch trval do 22.30 hod.

Následne vyšetrovateľ Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ, vychádzajúc zo skutkového stavu uvedenom v podanom trestnom oznámení uznesením zo 7. februára 2004, ČVS: PPZ -11/BPK -V-2004, podľa § 160 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe v priebehu mesiacov september 2002 až november 2002 v Košiciach zástupcovia firiem VIKTÓRIA REAL, s.r.o. Košice, JUDr. I. T. - SCENERY Košice a zástupca Komerčno-právnickej kancelárie JUDr. U. A. Kráľovský Chlmec požiadali od zástupcu firmy KAME SLOVAKIA - GROUP, a. s., Popradská č. 68, Košice o úplatok v sume 18 mil. Sk pre doposiaľ nestotožnené osoby za to, že boli príslušnými orgánmi v Bratislave schválené žiadosti Mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov a Mestskej časti Košice - Barca o pridelenie finančných prostriedkov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v sume cca 181 mil. Sk na výstavbu obecných nájomných bytov, ktorých generálnym dodávateľom sa stala firma KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. Košice, aj za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov slúžiacich ako úplatok zástupcu firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. Košice po predchádzajúcej dohode s doposiaľ presne nestotožnenými osobami dňa 15.11.2002 v Košiciach vyhotovil dodávateľskú faktúru č. 2002-0022 so súpisom ocenených prác a dodávok pre odberateľa Mestská časť Košice - Dargovských hrdinov za stavebné práce na objekte „Obytný súbor NA HORE, 150 byt. jednotiek" na celkovú sumu 58.301.191,70 Sk, ktorá bola po odsúhlasení Odborom dopravy, pozemných komunikácií a iných odvetvových vzťahov Okresného úradu Košice III a Mestskou časťou Košice - Dargovských hrdinov poukázaná na účet spoločnosti KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. vedený v Prvej komunálnej banke, a. s. pobočka Košice z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania, hoci vedeli, že ku dňu vystavenia faktúry na uvedenom objekte ešte neboli vykonané žiadne stavebné práce a dodávky, čím takto svojím konaním spôsobili Slovenskej republike v zastúpení Štátnym fondom rozvoja bývania škodu vo výške 58.301.191,70 Sk, z tejto poukázanej sumy dňa 26. 11. 2002 v pobočke A. G. banky, a. s. v Košiciach zástupca firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. Košice vybral v hotovosti sumu 25.000.000,- Sk, z ktorej v presne nezistenom čase v mesiaci november 2002 v G. na ul. O. XX, v byte obývanom S. G. odovzdal zástupcovi firmy VIKTÓRIA REAL, s.r.o. Košice, zástupcovi firmy JUDr. I.X. - SCENERY Košice a zástupcovi Komerčno-právnickej kancelárie JUDr. U. A., Kráľovský Chlmec sumu 9.000.000,- Sk, čo predstavovalo 50 % z požadovaného úplatku za to, že boli príslušnými orgánmi v Bratislave schválené žiadosti Mestskej časti Košice - Dargovských hrdinov a Mestskej časti Košice - Barca o pridelenie finančných prostriedkov zo Štátneho fondu rozvoja bývania v sume cca 181 mil. Sk na výstavbu obecných nájomných bytov, ktorých generálnym dodávateľom sa stala firma KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. Košice, ktorí túto sumu 9.000.000,- Sk mali odovzdať v presne nezistenom čase na nezistenom mieste v Bratislave doposiaľ nezisteným osobám, ktoré mali zariadiť, aby žiadosti uvedených mestských častí boli schválené, následne v presne nezistenom čase v priebehu mesiacov november 2002 až december 2002 v Košiciach na ul. Popradskej v kancelárii firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. požiadali od zástupcu tejto firmy druhú polovicu úplatku, t. j. sumu 9.000.000,- Sk, čo tento odmietol a opätovne dňa 6.2.2004 v presne nezistenom čase v Košiciach na ul. Popradskej v kancelárii firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. zástupcovia firiem JUDr. I.X. - SCENERY a Komerčno-právnej kancelárie JUDr. U. A. Kráľovský Chlmec požiadali od zástupcu firmy KAME - SLOVAKIA GROUP, a. s. do 13.2.2004 zabezpečiť ako úplatok sumu aspoň 1.000.000,- Sk, ktorú majú následne odovzdať v Bratislave doposiaľ nezisteným osobám.

Ešte v ten istý deň bol Ing. O. O. vypočutý už v procesnom postavení svedka, pričom v rámci svojho výsluchu vydal listinné dôkazy, a to rôzne faktúry, likvidačné listy, daňové doklady, bankové výpisy, príjmové a výdavkové pokladničné doklady a rovnako tak obrazové a zvukové záznamy, ktoré si sám vyhotovil a ktoré mali objektivizovať jeho tvrdenia vo vzťahu k osobám JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G.. Rovnako tak poskytol informácie o telefónnych číslach obžalovaných, prostredníctvom ktorých sa navzájom kontaktovali s tým, že naposledy sa stretli 6. februára 2004 o 15.00 hod. v jeho kancelárii v Košiciach, na Popradskej ul. č. 68, kedy bol opätovne výslovne požiadaný o splatenie zvyšku dohodnutej „odmeny pre ľudí do Bratislavy".

Svedok Ing. O. O. bolo následne vypočutý ešte 9. februára, kedy vypovedal o ďalších prípadoch korupcie a hlavne 12. februára 2004, kedy jeho výsluch trval s prestávkami od 8.34 do 20.54 hod. (zápisnica má 29 strán). V rámci tohto výsluchu po prvýkrát uviedol aj mená v tom čase poslancia Národnej rady SR PhDr. U. D. a riaditeľa ŠFRB Ing. R. G..

Pred zadržaním obžalovaných a vznesením obvinenia bol svedok Ing. O. O. naposledy vypočutý 3. marca 2004, pričom v rámci tohto výsluchu konkretizoval mieru účasti vyššie uvedených osôb na skutku, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie.

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave na základe dovtedy zabezpečených dôkazov svedčiacich o dôvodnom podozrení voči konkrétnym osobám z páchania trestnej činnosti korupčného charakteru na návrh špeciálneho prokurátora vydali po začatí trestného stíhania vo veci nasledovné príkazy:

- podľa § 88 ods. 2, ods. 3 Tr. por.

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používal svedok Ing. O. O., a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla patriaceho Mestu Košice, ktoré používal JUDr. I.X., v tom čase viceprimátor Košíc, a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používal JUDr. U. A., a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti telefónneho čísla, ktoré používala Ing. W.X., a to od 10. februára do 10. mája 2004;

- podľa § 88e ods. 1, ods. 2, ods. 4 Tr. por.

- na vyhotovenie obrazových, zvukových a iných záznamov z kancelárskych priestorov firmy KAME - Slovakia Group, a. s., Košice, so sídlom Košice, Popradská 68, a to v dobe od 19. do 27. februára 2004 a od 28. februára do 31. marca 2004;

- podľa § 88d ods. 1, ods. 4 Tr. por.

- na sledovanie osôb a vecí JUDr. I.X. od 19. do 27. februára 2004 a od 28. februára do 31. marca 2004 a JUDr. U. A. od 19. do 29. februára 2004 a od 1. do 31. marca 2004.

Nakoniec z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ, 9. marca 2004 z pokladne Ministerstva vnútra SR prevzal 9. marca 2004 finančnú hotovosť v sume 1.000.000,- Sk v bankovkách nominálnej hodnoty 5.000,- Sk, ktorú dňa 10. marca 2004 o 16.30 hod. odovzdal svedkovi Ing. O. O.. Uvedenú sumu po svojom zadržaní 10. marca 2004 vydal o 18.20 hod. JUDr. I.X..

Odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má za to, že orgány činné v prípravnom konaní v tomto posudzovanom prípade za účelom zistenia skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenia páchatel'ov trestného činu a zabezpečenia dôkazov o ich trestno-právne postihnuteľnom konaní vytvorili podmienky, ktoré boli v danej situácii obvyklé, pričom tieto nastali až potom, čo si obžalovaní preukázateľne osvojili úmysel trestný čin spáchať a preukázateľne spravili kroky k jeho spáchaniu.

Odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadväzujúc kontinuálne na svoje predchádzajúce skôr uvedené rozhodnutia v tzv. korupčných kauzách sa v tejto otázke opätovne jednoznačne priklonil k záveru, že v posudzovanom prípade išlo zo strany orgánov činných v prípravnom konaní bez akýchkoľvek pochybností len o tzv. skrytú reakciu polície.

Zo zabezpečených obrazovo-zvukových záznamov vyplýva, že v danom prípade neboli simulované rôzne korupčné ponuky a neboli skúšané „myšlienky“ korumpovaného a jeho cena. V posudzovanej veci teda trestná zodpovednosť nebola posúvaná do štádia, ktoré nie je navonok prejavovým trestným činom, ale len vnútorným duševným stavom (samotný úmysel spáchať trestný čin sa netrestá - cogitationis poenam nemo natur), ktorý sa však umelo, za použitia určitých operatívnych metód, objektivizuje.

Práve naopak, obžalovaný JUDr. I.X. iniciatívne určoval termíny, výšku „splátky“, mechanizmus jeho krytia a rozdelenie úloh, pričom k odovzdaniu a prevzatíu sumy v určenej výške - „jednička“ - 1.000.000,- Sk skutočne v termíne ním dohodnutom - 10. marca 2004 - aj došlo, a to za asistencie obžalovaného JUDr. U. A. s tým, že jej prevzatie kryli spôsobom, na ktorom sa vopred dohodli a ktorý pripravil práve obžalovaný JUDr. U. A..

Boli to taktiež práve títo obžalovaní, ktorí sa svojimi vyjadreniami priznali a tým usvedčili aj z protiprávneho konania spáchaného v minulosti, ktoré na seba nadväzovalo a ktoré predstavovalo jeden skutok.

V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že celý tzv. skutkový dej s trestnoprávnymi následkami takpovediac vymysleli a zinscenovali práve obžalovaní a svedok Ing. O. O. sa mu len podľa pokynov obžalovaných prispôbil a ho plnil. Za tohto stavu potom zo strany orgánov činných v prípravnom konaní nebolo potrebné, aby svedok Ing. O. O. vystupoval vo veci ako agent podľa § 88b Tr. por., keďže jeho konanie nemuselo byť založené na klame a predstieraní, ale len na realizácii zámeru zosnovaného obžalovanými, ktorého cieľom bolo dokončiť ich plán v podobe prevzatia sumy 1.000.000,- Sk pre „ľudí z Bratislavy“, ktorá predstavovala splátku úplatku dohodnutého a sčasti už v novembri 2002 odovzdaného, a to za to, že požadované finančné prostriedky určené na výstavbu obecných nájomných bytov boli príslušnými štátnymi orgánmi poskytnuté.

Pre tento záver napokon svedčí aj tá skutočnosť, že trestná činnosť obžalovaných z hľadiska jej vývojových štádií bola dokonaná už pri prevzatí prvej polovice dohodnutého úplatku, pričom v prípade odovzdania splátky z druhej polovice úplatku už išlo len o dokončenie dokonaného trestného činu.

Orgány činné v prípravnom konaní vo vzťahu k obžalovaným teda neuplatnili takú formu vplyvu, aby podnietili spáchanie trestného činu, ktorý by inak nebol spáchaný, ale naopak uplatnili takú formu vplyvu, aby bol trestný čin odhalený, teda obmedzili svoj vplyv len na vyšetrovanie trestnej činnosti pasívnym spôsobom (viď Ramanauskas proti Litve).

Neobstojí ani tá časť argumentácie obžalovaných, pokiaľ títo tvrdili, že svedok Ing. O. O. v období od 6. februára do 10. marca 2004 „nevystupoval dobrovoľne“, pretože nad ním visela hrozba trestného stíhania, ktoré bolo dočasne odložené.

Vyšetrovateľ Policajného zboru Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii Východ, Košice dňa 7. februára 2004 pod ČVS: PPZ-11/BPK-V-2004 podľa § 160 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák.

Prokurátor generálnej prokuratúry Slovenskej republiky JUDr. Dušan Kováčik dňa 10. marca 2004 vydal súhlas na dočasné odloženie vznesenia obvinenia Ing. O. O. pre trestný čin podplácania podľa § 160a ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť v presne nezistenom čase v mesiaci november 2002 v Košiciach na ul. Mäsiarskej v súvislosti s odovzdaním úplatku v sume 9 miliónov Sk osobám JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G., ktorí tento úplatok požadovali za vybavenie žiadostí Mestských častí Košice - Dargovských hrdinov a Košice - Barca o poskytnutie finančných prostriedkov na výstavbu obecných nájomných bytov zo Štátneho fondu rozvoja bývania, čo vyšetrovateľ Policajného zboru Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii Východ, zrealizoval 29. marca 2004.

Vyššie uvedený vyšetrovateľ uznesením z 11. marca 2004, ČVS: PPZ-11/BPK-V-2004, podľa § 163 ods. 1 Tr. por. začal stíhať obvinených JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G. pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 160a ods. 1 Tr. zák.

Ten istý vyšetrovateľ uznesením z 11. marca 2004 podľa § 23 ods. 1 Tr. por. vylúčil trestnú vec trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. zo spoločného konania na samostatné konanie.

Následne uznesením z 15. apríla 2004 pod ČVS: PPZ-14/BPK-V-2004 podľa § 163 ods. 1 Tr. por. začal trestne stíhať Ing. O. O. a Ing. U. U. ako obvinených z pokračujúceho trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., druhého z nich aj pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti odvolací senát 5T obhajobnú argumentáciu obžalovaných založenú na tvrdení, že svedok Ing. O. O. v snahe zakryť vlastnú trestnú činnosť, o ktorej polícia už mala vedomosť, začal s políciou spolupracovať, aby sa tak sám vyhol trestnému stíhaniu, vyhodnotil ako nelogickú, keďže práve naopak z týchto skutočností vyplýva záver, že svedok Ing. O. O. sa rozhodol s políciou spolupracovať a vo veci vypovedať napriek riziku, že sa sám vystaví možnému trestnému postihu, čo sa napokon aj stalo, keďže svedok Ing. O. O. bol neskôr v samostatnom trestnom konaní právoplatne odsúdený pre trestný čin podvodu k trestu odňatia slobody vo výmere šesť rokov, ktorý aj vykonal. Odsúdený bol rozsudkom bývalého odvolacieho senátu 1Toš, toho času v nezmenenom zložení odvolací senát 5T, z 26. marca 2009, sp. zn. 1Toš 7/2008, pričom z výkonu trestu odňatia slobody bol podmienene prepustený 23. mája 2013. Odvolací senát 5T tak mal v tejto veci komplexný pohľad v otázke tzv. „údajnej spolupráce svedka Ing. O. O. s políciou“!

Záverom treba iba dodať, že uvedené právne závery boli následne premietnuté do rozsudku odvolacieho senátu 5T z 18. októbra 2012, sp. zn. 5 To 6/2012, ktoré sa stalo podkladom pre judikát publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. 52/2014 v znení:

Pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti vedené snahou, aby osoba, ktorá by inak protiprávne nekonala, spáchala trestný čin. Skrytou aktivitou polície je činnosť zameraná na zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnutel'nom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a na minimalizáciu spôsobených škôd.

Kľúčovú odlišnosť skrytej aktivity polície od policajnej provokácie charakterizuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. neovplyvňuje u osoby vôľu spáchať trestný čin, ale takýmto zámerom vytvára u nej podmienky na dokonanie trestného činu, ktoré však nesmú byť výnimočné, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo sa páchatel' rozhodol spáchať trestný čin a preukázateľne urobil kroky k jeho spáchaniu".

Na záver snád' už len krátka poznámka v tom smere, že obžalovaný JUDr. U. A. v rámci svojej obhajobnej argumentácii pod bodom a), b) poukazoval aj na článok JUDr. Petra Šamka, sudcu Krajského súdu v Bratislave, publikovaného 15. februára 2013 na webovom portáli „Právne listy" pod názvom „Najvyšší súd SR o tzv. skrytej reakcii polície a policajnej provokácii" a rovnako tak v odbornom časopise Zo súdnej praxe č. 5/2012, v ktorom spomínaný sudca publikoval právne vety, pričom právnú vetu pod III. komentoval touto poznámkou:

I. Pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti u druhej osoby, ktorá by inak protiprávne nekonala.

Skrytá reakcia polície smie naproti tomu sledovať zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnutel'nom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a minimalizácia spôsobených škôd.

II. Pokiaľ by však činnosť polície bola vedená len snahou, aby kontrolovaná osoba spáchala trestný čin, šlo by už o policajnú provokáciu trestného činu. Za kľúčovú odlišnosť skrytej reakcie polície od policajnej provokácie sa považuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. nevytvára u kontrolovanej osoby vôľu spáchať trestný čin, ale vytvára pre spáchanie trestného činu vhodné podmienky.

Tieto podmienky však nesmú byť nijako mimoriadne, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a

musia nastať až s časovým odstupom potom, čo páchatel' si osvojil úmysel spáchať trestný čin a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

III. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky samotná skutočnosť, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej činnosti, neobsahuje odôvodnenie, resp. jeho odôvodnenie je po obsahovej stránke nedostatočné, nemusí mať za každých okolností ten následok, že dôkaz získaný na základe takéhoto príkazu je po podaní obžaloby v súdnom konaní nepoužiteľný. Z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 274/2005, I. ÚS 117/2007, III. ÚS 80/2008, II. ÚS 28/2009, IV. ÚS 121/2009 a ďalšie) v podstate vyplýva, že ak príkaz na zaznamenávanie telekomunikačnej činnosti nie je dostatočne odôvodnený, spravidla pôjde o porušenie článkov 22 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 8 ods. 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Uvedený právny názor - potreba zdôvodnenia rozhodnutia - však ani z jedného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Huvig proti Francúzsku, Weber proti Nemecku, Kirov proti Bulharsku, Kvasnica proti Slovensku a ďalšie), nevyplýva, práve naopak, ich základnou a v podstate jedinou podmienkou, na ktorej v rozhodnutiach tento súd bazíruje je skutočnosť, aby oprávnenosť zásahu do súkromia bolo možné preskúmať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že „pre záver, že príkaz príslušného sudcu bol dôvodný, svedčí skutočnosť, že vo veci aj na základe takto získaných dôkazov bolo následne týmto osobám vznesené obvinenie, pričom uvedený procesný postup a jeho dôvodnosť bolo potom možné preskúmať v rámci tohto trestného stíhania“.

Poznámka k právnym vetám uvedeným v bode III. (poznámku doplnil JUDr. Peter Šamko)

Právny názor Najvyššieho súdu SR ohľadne toho, že dôvodnosť príkazov na odpočúvanie treba posudzovať podľa toho, či bolo následne vznesené obvinenie vzbudzuje dôvodné pochybnosti. Podstatou dôvodnosti príkazu na odpočúvanie je posudzovanie jeho legality, legitimity a proporcionálnosti v čase, keď sa príkaz vydáva (a tomu by malo zodpovedať jeho odôvodnenie, aby bolo zrejmé z čoho súd pri jeho vydávaní vychádzal) a nie v čase, keď už aj „prináša výsledky“ v podobe vznesenia obvinenia. Najvyšší súd SR tu v podstate posúdil dôvodnosť príkazu na odpočúvanie podľa toho čo sa na podklade vydaného príkazu zistilo. Takýto výklad, ktorý posudzuje zákonnosť a dôvodnosť vydaného príkazu podľa výsledku považujem za nesprávny, nakoľko jeho dôsledná aplikácia by viedla k tomu, že by sa musel pripustiť akýkoľvek spôsob získavania dôkazov (a to aj nezákonný), nakoľko podstatným by bolo len to, či viedol k nejakému účelu, t. j. či viedol k zisteniu trestnej činnosti, či páchatel'a trestného činu. Podstatou spravodlivého trestného procesu nie je zistiť pravdu za každú cenu a v spravodlivom trestnom procese neplatí ani pravidlo, že účel svätí prostriedky, ale jeho podstatou je hlavne dodržiavať „pravidlá hry“, ktoré stanovuje Európsky dohovor o ľudských právach a základných slobodách, Ústava SR a Trestný poriadok a medzi ktoré patrí aj povinnosť štátnych orgánov náležite odôvodňovať svoje rozhodnutia, to platí o to viac, ak ide o rozhodnutie, ktoré zasahuje do práva na súkromie a voči ktorému nie je možné podať opravný prostriedok. Oprávnenosť zásahov do súkromia sa pritom posudzuje bez ohľadu na to, či tento zásah viedol k nejakému relevantnému výsledku pre trestné právo, ale podľa toho, či tu boli dostatočné (materiálne) dôvody na takýto zásah (a to v čase zásahu), či takýto zásah vykonal na to oprávnený orgán a či bol zásah do súkromia nevyhnutný.

Odvolačný senát 5T nepovažoval za potrebné ani v minulosti a ani teraz, čo i len jednou vetou reagovať na poznámky, resp. „objednané právne názory“ uvedeného sudcu krajského súdu, v tomto konkrétnom prípade k právnej vete uvedenej pod bodom III. V posudzovanej trestnej veci to za neho spravil ústavný súd v spomínanom náleze z 1. júla 2015, sp. zn. II. ÚS 653/2013 a rovnako tak ESLP v rozhodnutiach Dragojevič a Bašič proti Chorvátsku.

K doslova obsesívnej potrebe tohto sudcu komentovať rozhodnutia nadriadeného súdu, zvlášť odvolacieho senátu 5T (rovnako tak v kauze tzv. Inšpekcie MV), si predseda tohto senátu dovoľí uviesť len jeden príklad:

V roku 2008 po verdikte Najvyššieho súdu Spojených štátov amerických v prípade D.C. (District of Columbia) verus Heller (týkal sa druhého dodatku ústavy a práva jednotlivcov vlastniť zbraň - väčšinový názor písal sudca spravodajca Antonin Scalia - príklad aplikácie „doktríny originalizmu“ v praxi) sudca federálneho odvolacieho súdu pre 7. obvod Richard Posner napísal dlhý článok v „The New Republic“ útočiaci na „originalizmus“ Scaliu prirovnávajúc ho k prípadu Roe verus Wade (týmto rozhodnutím Najvyššieho súdu Spojených štátov z roku 1973 boli legalizované potraty). Tento názorový konflikt vyvrcholil neskôr v rámci rozhodnutia a disentu sudcu Antonina Scaliu v prípade Arizona verus United States z roku 2012, kedy sudca Richard Posner na adresu tohto disentu a jeho autora povedal, že: „v tejto časti jeho názoru to dáva imidž kampane“, narážajúc na jeho nedávno vydanú knihu - Making your case - (Ako si obhájiť prípad) s podtitulom - The art of persuading Judges (Umenie presvedčiť sudcov). Legenda Najvyššieho súdu Spojených štátov amerických a „originalista“ Antonin Scalia reagoval na sudcu Richarda Posnera jemu príznačným spôsobom:

Scalia: On je odvolacím sudcom, však.

Wallace: Áno.

Scalia: On neposudzuje moje rozhodnutia, pokiaľ dobre viem.

Wallace: A Vy posudzujete jeho rozhodnutia?

Scalia: Presne tak to je.

Toto je prvý, ale zároveň aj posledný krát, čo odvolací senát 5T a jeho riadiaci predseda senátu takýmto „zamatovým“ spôsobom upozorňuje dotyčného sudcu krajského súdu, aby týmto „komentovaním“ rozhodnutí nadriadeného súdu viac neprekračoval svoje práva a povinnosti sudcu krajského súdu.

Rovnako tak odvolací senát 5T považuje za potrebné vyjadriť sa k „poznámke“ obhajcu JUDr. Štefana Detvaia z hlavného pojednávania z 15. októbra 2015, keď uviedol: „Pán predseda, dovoľte reagovať. Veľmi stručne len toľko, že nemôžem súhlasiť s tvrdením pána prokurátora, že najvyššiemu súdu boli jasné všetky dôkazy a tak dospel k záveru. Dovoľte mi citovať z rozhodnutia najvyššieho súdu: „a napokon uvedené obrazovo-zvukové záznamy objektívne dokazovali aj to, že v posudzovaných prípadoch nešlo zo strany polície o činnosť smerujúcu k provokovaniu korupčnej a trestnej činnosti, ale o činnosť smerujúcu k vyprovokovaniu korupčnej a trestnej činnosti, ale o činnosť polície smerujúcu k zadokumentovaniu.“ Ale nad tým v odstavci sa hovorí, že „obrazovo-zvukové záznamy objektívne dokumentovali, akým jednotlivé osoby kryli prevzatie úplatkov, či už v podobe sponzorského daru pre miestny futbalový klub“, neviem, prvý krát som sa to dočítal v tomto rozhodnutí, „alebo ako zálohy na predaj rodinného domu, a to aj v písomnej podobe.“ Tak keďže takéto hodnotenie obrazovo-zvukových záznamov a takéto závery zhodnotenia sú v tomto uznesení, tak zrejme najvyšší súd buď sa riadne neoboznámil alebo má to popletené. Rovnako tomu nasvedčuje potom aj tá ďalšia časť uznesenia, kde sa hovorí „a naopak, chýbajúci obrazovo-zvukový záznam, ktorý nebyť úniku informácií a tým predčasného prezradenia akcie polície, zabezpečený mohol byť, bol v rozhodujúcej miere dôvodom pre záver bývalého odvolacieho senátu I Toš o nevine bývalého starostu Rače, keďže absencia tohto dôkazu zapríčinila stav dôkaznej núdze.“ Čítam Vám z uznesenia najvyššieho súdu. Tak, aké objektívne hodnotenie? Toto je dôkaz hodnotenia? Za to žiadame tie dôkazy. Prepáčte, že som takto reagoval, nebýva to zvykom, ale skutočne sa hovorí, teda bolo to povedané, že najvyšší súd objektívne hodnotil.“

Uvedenú „poznámku“ svojho obhajcu následne citoval vo svojom odôvodnení odvolania aj obžalovaný JUDr. U. A. na strane 45.

V tejto súvislosti odvolací senát 5T považuje za potrebné uviesť, že nie každý z nás disponuje schopnosťou čítať s porozumením, a aj ten, ktorý takouto schopnosťou oplýva, môže ju s pribúdajúcim vekom postupne strácať. To však neznamená, aby tento svoj hendikep eliminoval tým, že bude „prekrúcať autentický text“ uvedený v predmetnom uznesení a rovnako tak krivo obviňovať konajúci odvolací senát z toho, že „sa s niečím riadne neoboznámil, alebo má niečo popletené!“ Odvolací senát 5T vo svojom predchádzajúcom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, na str. 12-13 pre každého zrozumiteľne vysvetlil (aspoň v to dúfal), že:

„Treba povedať, že odvolací senát 5 T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (až na jedného člena zložený zo sudcov bývalého senátu I Toš) v trestnej veci obžalovaných JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G.

len kontinuálne nadväzuje na svoje právne názory aplikované v predchádzajúcich korupčných kauzách, a to či už išlo o prípad bývalého prednostu Krajského pozemkového úradu v Trnave (uznesenie NS SR z 13. decembra 2006, sp. zn. 1 Toš 23/2006), o prípad bývalého primátora v Čadci (uznesenie NS SR z 5. júna 2008, sp. zn. 1 Toš 16/2007) alebo o prípad bývalého sudcu Okresného súdu v Čadci (uznesenie NS SR z 15. apríla 2010, sp. zn. 1 Toš 8/2009).

Pre všetky tieto právoplatne skončené trestné veci je charakteristické, že výrok o vine vychádzal predovšetkým z lege artis zabezpečených obrazovo-zvukových záznamov, ktoré veľmi objektívne dokumentovali korupčné správanie vyššie uvedených osôb nielen v momente prevzatia úplatku, ale aj do minulosti, pokiaľ k takému konaniu došlo.

Rovnako uvedené obrazovo-zvukové záznamy objektívne dokumentovali spôsob, akým jednotlivé osoby kryli prevzatie úplatkov, či už v podobe sponzorského daru pre miestny futbalový klub alebo ako zálohy za predaj rodinného domu, a to aj v písomnej podobe.

A napokon uvedené obrazovo-zvukové záznamy objektívne dokazovali aj to, že v posudzovaných prípadoch nešlo zo strany polície o činnosť smerujúcu k vyprovokovaniu korupčnej trestnej činnosti, ale len o činnosť polície smerujúcej k jej zadokumentovaniu.

A naopak chýbajúci obrazovo-zvukový záznam, ktorý nebyť úniku informácií a tým predčasného prezradenia akcie polície, zabezpečený mohol byť, bol v rozhodujúcej miere dôvodom pre záver bývalého odvolacieho senátu 1 Toš o nevine bývalého starostu Rače, keďže absencia tohto dôkazu zapríčinila stav dôkaznej núdze (uznesenie NS SR z 26. novembra 2009, sp. zn. 1 Toš 6/2009)".

Z uvedeného každému, kto netrpí stratou logického úsudku a vyvodzovania, je jasné, že odvolací senát 5T v tejto časti odkazoval na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax v prípade použitia obrazovo-zvukových záznamov, ktoré dokumentovali korupčné správanie a spôsob krytia prevzatých úplatkov, a to konkrétne vo veci bývalého prednostu Krajského pozemkového úradu v Trnave (uznesenie z 13. decembra 2006, sp. zn. 1Toš 23/2006), v ktorej obžalovaný kryl prevzatie úplatku zmluvou o predaji rodinného domu a rovnako tak vo veci bývalého primátora v Čadci (uznesenie z 5. júna 2008, sp. zn. 1Toš 16/2007), v ktorej zase obžalovaný kryl prevzatie úplatku v podobe sponzorského daru pre miestny futbalový klub. O spôsobe, akým obžalovaní JUDr. I.X. a JUDr. U. A. 10. marca 2004 kryli prevzatie úplatku 1.000.000,- Sk pre „neznáme osoby v Bratislave", nie je v spomínanom texte uznesenia žiadnej zmienky. Spôsob ich krytia odvolací súd 5T popisuje v inej časti tohto uznesenia, a to konkrétne na stranách 21-22, kde konštatoval, že ho realizovali aj prostredníctvom fingovaných a antidatovaných zmlúv o pôžičke, ktoré vopred pripravil práve obžalovaný JUDr. U. A..

Z vyššie uvedeného bude teraz snáď aj obžalovanému JUDr. U. A. a jeho obhajcovi jasný zmysel a význam pôvodného textu a rovnako tak všetkým ostatným v smere nimi namietanom, že „kto sa riadne neoboznámil a kto to má popletené"!

c) Pokiaľ ide o obžalovanými namietané porušenie práva na zákonného sudcu, keďže neexistoval žiaden akt riadenia, z ktorého by vyplynula zmena v senáte 1Tš po tom, čo u pôvodného predsedu senátu JUDr. Vladimíra Peteju bol prerušený výkon funkcie sudcu, odvolací senát 5T dospel k tomuto záveru:

Po vrátení veci uznesením odvolacieho senátu 5T (tretím v poradí) z 29. septembra 2016, sp. zn. 5 To 5/2016, prichádzal do úvahy postup podľa § 264 ods. 3 Tr. por. (zákona č. 141/1961 Zb.), podľa ktorého „súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, rozhodne v rovnakom zložení senátu alebo ten istý samosudca; to neplatí, ak by to pre závažné prekážky nebolo možné."

Neexistuje pochybnosť, že pod závažnou prekážkou, ktorá bráni prejednaniu veci v rovnakom zložení, je aj dlhodobá práceneschopnosť predsedu senátu, ktorý pôvodne v danej veci rozhodoval - v tomto prípade JUDr. Vladimíra Peteju (pozn. tomu nasvedčuje aj osobitná časť dôvodovej správy k novele č. 403/2004 Z. z., ktorým sa predmetné ustanovenie stalo súčasťou Trestného poriadku, a ktorá vo vzťahu

k týmto prekážkam výslovne uvádza prípady úmrtia alebo dlhodobej choroby sudcu).

JUDr. Vladimír Peteja bol od 14. septembra 2016 dočasne práceneschopný, pričom od 27. októbra 2016 sa stal dlhodobo práceneschopný (k tomu viď zápisnicu zo zasadnutia Sudcovskej rady Špecializovaného trestného súdu z 9. novembra 2016). Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodnutia odvolacieho senátu 5T a vrátenia veci na Špecializovaný trestný súd už nebolo možné prejednať vec v tom istom zložení senátu, keďže vtedy už JUDr. Vladimír Peteja zo zdravotných dôvodov nebol schopný vykonávať funkciu sudcu a táto jeho nespôsobilosť trvala kontinuálne až do prerušenia výkonu funkcie sudcu 18. júla 2017. O uvedenom svedčí aj fakt, že JUDr. Vladimír Peteja žiaden procesný úkon po vrátení veci ani nevykonal (19. októbra 2016 tajomníčka súdneho oddelenia odoslala uznesenie procesným stranám).

Vo vzťahu k odvolacej námietke, podľa ktorej neexistuje žiaden akt riadenia, z ktorého by vyplynula zmena v senáte 1 Tš, odvolací senát 5T poukazuje na opatrenie predsedu súdu z 27. februára 2017, ktorý v dôsledku dlhodobej práceneschopnosti JUDr. Vladimíra Peteju za zastupujúceho sudcu určil JUDr. Emila Klemaniča, ktorý zase 28. februára 2017 z pozície riadiaceho predsedu senátu za predsedu senátu a sudcu spravodajcu určil JUDr. Igora Králíka.

Bez ohľadu na to, ako podrobne rozviedol špecializovaný trestný súd, vznesená námietka nemá materiálny rozmer. Podľa rozhodnutia ESLP vo veci P. K. proti Fínsku z 9. júla 2002, č. 37442/97, Súd pri hodnotení, či zmena v zložení senátu zakladá porušenie čl. 6 Dohovoru, prihliada na osobitné okolnosti dané prípadu, najmä

i) či došlo k zmene väčšiny členov senátu, resp. k zmene samosudcu - v tomto prípade došlo k zmene jedného z troch sudcov,

ii) či došlo k zmene sudcu z profesie alebo len prísediaceho - v tomto prípade išlo o zmenu profesionálneho sudcu - tu ale treba doplniť, že senáty špecializovaného trestného súdu pozostávajú výlučne z profesionálnych sudcov, a preto aj zvyšní dvaja (profesionálni) sudcovia sú schopní kvalifikovane posúdiť priebeh a výsledky vykonaného dokazovania,

iii) či dôveryhodnosť svedka bola v doterajšom priebehu namietaná - v tomto konaní bola namietaná - svedok však bol opakovane vypočúvaný tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom,

iv) či existovali dostatočné procesné záruky, ktoré by kompenzovali nedostatok bezprostrednosti v trestnom konaní (JUDr. Klemaničovi bola daná lehota 30-tich pracovných dní, aby sa v nevyhnutnom rozsahu oboznámil s trestným spisom; podľa svojho subjektívneho názoru, táto lehota bola preňho postačujúca, k dispozícii mal pritom tak prepisy z hlavných pojednávaní, ktorých súčasťou boli aj informácie o správaní a vystupovaní svedkov v priebehu výsluchu), ako aj nahrávky z hlavných pojednávaní, hlasovanie prebieha podľa § 127 ods. 2 Tr. por. tak, že ak sa nedosiahne väčšina, pripočítavajú sa hlasy najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina, nový predseda senátu JUDr. Králik sa zúčastnil celého pojednávania, aby následne rozsudok odôvodnil a písomne vypracoval,

v) či odsúdenie záviselo výlučne alebo v rozhodujúcej miere na výpovedi svedka, ktorý nebol osobne vypočutý sudcom rozhodujúcim o vine (výpoveď svedka Ing. O. O. bola podstatná, ale bola objektivizovaná aj ostatným vykonaným dokazovaním, hlavne obrazovo-zvukovými záznamami),

vi) či existujú indície, že k zmene sudcu došlo s cieľom ovplyvniť výsledok konania alebo z iných nežiaducich dôvodov (žiadne takéto indície neexistujú, naopak, z okolností je zrejmé, že k zmene v zložení senátu došlo výlučne kvôli takým zdravotným problémom predsedu senátu, ktoré mu neumožňovali pokračovať v konaní).

Z uvedeného plynie, že predmetná zmena vôbec nie je spôsobilá porušiť Ústavou garantované právo

obžalovaných na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy, resp. právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

K nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2014, sp. zn. IV. ÚS 479/2013, uvádzame, že v danej veci ústavný súd konštatoval porušenie práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, keďže dodatočne vydanými zmenami a doplneniami Rozvrhu práce na rok 2009 došlo k nahradeniu 4 z celkovo 5 členov dovolacieho senátu, a to bez toho, aby na to existoval akýkoľvek dôvod. V tejto situácii došlo kvôli dlhodobej zdravotnej indispozícii k zmene jediného člena z trojčlenného senátu.

Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky postupoval v náleze zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 459/2017, v ktorom vysvetlil, že „s ohľadom na podstatu základného práva na zákonného sudcu nie je v konkrétnej veci nevyhnutne rozhodujúce, aký senát ju rozhodol, ak v nej bolo nové pridelenie konkrétneho senátu realizované bez úmyslu ovplyvniť výsledok sporu (prostredníctvom vhodného, menej vhodného, či dokonca neodôvodnene opakovaného pridelenia veci).“

Vychádzajúc z týchto úvah odvolací senát 5T odvoláciu námietku pod bodom c) vyhodnotil ako nedôvodnú.

Pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovaných, odvolací senát 5T už v predchádzajúcom uznesení zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 9/2011, vyslovil právny nasledovný názor:

„Vychádzajúc z tvrdení svedka Ing. O. O. ako celku, ktoré objektivizujú vyhotovené obrazovo-zvukové záznamy a na ktoré nadväzuje celý reťazec nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich odvolací senát 5T v otázke právneho posúdenia konania obžalovaných JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G. dospel k názoru, že toto je potrebné právne kvalifikovať ako trestný čin nepriamej korupcie podľa § 162 ods. 2 Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., keďže obžalovaní spoločným konaním inému sľúbili a aj poskytli úplatok za to, že bude svojim vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 160a ods. 1, 2 Tr. zák., resp. za to, že tak už urobil. Treba iba dodať, že uvedená právna kvalifikácia nie len že reprezentuje skutkovú verziu, ktorá je pre obžalovaných najpriaznivejšia, ale aj najdôslednejšie pokrýva v tejto veci zabezpečené a vykonané dôkazy.

Uvedená skutková podstata totiž postihuje toho, kto poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok vo veci, ktorej sa úplatok týka a nie je osobou, ktorá má pôsobiť na právomoc verejného činiteľa. Spravidla teda pôjde o osobu, v ktorej záujme má byť na výkon právomoci verejného činiteľa pôsobené. Ani pre dokonanie tohto trestného činu sa nevyžaduje, aby na výkon právomoci verejného činiteľa bolo pôsobené, verejný činiteľ ani nemusí vedieť o takom zámere“.

Špecializovaný trestný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 264 ods. 1 Tr. por. správne zistené konanie obžalovaných JUDr. I.X., JUDr. U. A. a S. G. právne kvalifikoval ako trestný čin nepriamej korupcie spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 162 ods. 2 Tr. zák., pričom túto právnu kvalifikáciu aj s jej odôvodnením prevzal do napadnutého rozsudku tak, ako bolo vyššie uvedené.

Treba iba dodať, že spoločným konaním obžalovaných boli naplnené zákonné znaky tejto skutkovej podstaty v podobe úplatku, jeho úmyselného poskytnutia ako plnenia bez nároku v určitej konkrétnej súvislosti, že prijímajúca osoba „bude svojim vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby“, ktorá obstaráva veci, resp. určitú vec verejného záujmu (takou vecou poskytovanie príspevkov z fondu nepochybne je), a na tento účel je osoba, ktorá je predmetom pôsobenia, právne vybavená „právomocou“ a v neposlednom rade aj relevantným kvalifikačným momentom ich vzájomného prepojenia.

d) Pokiaľ ide o návrh obžalovaných, ktorí sa vzhľadom na dĺžku konania v trvaní viac ako 15-tich rokov z dôvodu prierahov, na ktorých neniesli žiadnu vinu, domáhali zastavenia trestného stíhania s poukazom na judikatúru ústavného súdu a ESĽP, odvolací senát 5T túto donekonečna sa opakujúcu a notoricky

známu argumentáciu takmer všetkých obžalovaných, u ktorých dĺžka konania presiahla dlhšiu dobu, riešil vo svojom rozsudku z 18. marca 2010, sp. zn. 5 To 14/2009, keď uviedol:

Podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pri rozhodovaní o trestnom obvinení je každá dotknutá strana oprávnená na spravodlivé a verejné prerokovanie svojej veci uskutočnené v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote je bezpochyby významným zásahom do princípov zaručujúcich právo na spravodlivý proces. Neodôvodnené prietahy a neprimeraná dĺžka trestného konania sú závažným a nežiaducim javom, ktorý nielen odporuje zmyslu práva obvineného, ale i poškodeného na spravodlivý proces, ale je i v rozpore so základnými zásadami trestného práva a odporuje účelu trestného konania. Súčasne je však nutné konštatovať, že porušenie tohto práva samo o sebe nezakladá neprípustnosť trestného stíhania.

Čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) je potrebné v prvom rade považovať za pokyn či apel signatárskym štátom, aby organizovali svoje súdnictvo tak, aby princípy súdnictva v Dohovore zakotvené, boli rešpektované.

Štát prostredníctvom orgánov k tomu určených rozhoduje o obvinených z trestných činov a zaisťuje prípadné potrestania páchatel'ov. Rozhodovanie o vine a treste v rámci trestného konania je nielen právom, ale predovšetkým povinnosťou týchto orgánov. Je celkom v rozpore so zmyslom čl. 6 Dohovoru, aby orgán činný v trestnom konaní, ktorý prietahy v konaní spôsobil, sa tejto svojej povinnosti zbavil bez toho, aby vyvinul iniciatívu k naplneniu účelu trestného konania, ktorým je práve rozhodnutie o otázke viny a trestu.

Účelom trestného konania je predovšetkým to, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pritom má pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti, na výchovu občanov v duchu dôsledného zachovávania zákonov a pravidiel občianskeho spoluzitia i čestného plnenia povinností k štátu a spoločnosti (§ 1 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006).

Trestné konanie je potom ovládané základnými zásadami zaručujúcimi naplnenie vyššie uvedeného účelu trestného konania, ktoré sa uplatňujú nielen z pohľadu samotného obvineného, ale i z pohľadu práv a povinností ostatných subjektov a strán trestného konania. Predovšetkým s ohľadom na práva týchto ostatných subjektov, prípadne strán na trestnom konaní zúčastnených je akceptácia záveru o možnosti orgánu, ktorý prietahy v konaní sám spôsobil, zastaviť trestné stíhanie, celkom neprijateľná.

Týmto postupom by bola celkom nežiaducim spôsobom modifikovaná zásada oficiality, ktorá stanovuje, že každý orgán činný v trestnom konaní má povinnosť z vlastnej iniciatívy urobiť všetko pre naplnenie účelu trestného konania, a zároveň by sa tak oslabovala funkcia trestného práva vo všeobecnom zmysle, predovšetkým funkcia ochranná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše považuje za potrebné zdôrazniť, že namietaný čl. 6 ods.1 Dohovoru vôbec nestanovuje žiadnu výslovnú sankciu, ktorou by stíhal porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré je v tomto článku zakotvené a pod ktorým je uvedený celý rad čiastkových práv a slobôd, ktorého súčasťou je i právo na rozhodnutie v primeranej lehote.

Primeranosť dĺžky konania je judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len Súd) posudzovaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu s prihliadnutím ku kritériám zakotveným v judikatúre Súdu, akými sú zložitosť prípadu, chovanie sťažovateľa a chovanie štátnych orgánov, poprípade čo je pre sťažovateľa v stávke. Súd v žiadnom zo svojich rozhodnutí nekonkretizoval „všeobecne záväznú“ dobu, ktorú by bolo možné za primeranú lehotu považovať.

Porušenie pravidla plynúceho z čl. 6 ods. 1 Dohovoru je sankcionované vyvodením zodpovednosti štátu voči obvinenému, kedy bolo v rozhodnutiach Súdu spravidla priznané sťažovateľovi spravodlivé zadostučinenie vo forme peňažnej náhrady a konštatované porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Nápravu porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote vo forme zastavenia trestného stíhania Súd z čl. 6 Dohovoru v žiadnom prípade zo svojich rozhodnutí nevyvodil.

Naopak judikatúra Súdu je v tomto ohľade jednoznačná v tom smere, že zmiernenie trestu z dôvodu neprimeranosti dĺžky konania v zásade zbavuje jednotlivca jeho postavenia obeť v zmysle článku 36 Dohovoru za predpokladu, že vnútroštátne orgány uznajú, či už výslovne alebo v podstate veci, že šlo o porušenie Dohovoru a uskutočnia nápravu.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 len za predpokladu, že použité zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Všetky tri podmienky sú ustanovené kumulatívne, a preto musia byť splnené zároveň. Ustálená súdna prax slovenských súdov v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. zohľadňovala predovšetkým, ak nie výlučne, tie okolnosti prípadu, ktoré súviseli so skutkom ako takým a s jeho právnym posúdením, teda okolnosti, za ktorých bol spáchaný čin v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák., resp. rodinné a osobné pomery páchatel'a, ktoré existujú v čase rozhodovania o treste.

Vôbec alebo len ojedinele niektoré súdy pri ukladaní trestu zohľadňujú neprimeranú dĺžku konania v rámci posúdenia otázky, či uvedená skutočnosť je takou okolnosťou, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby s použitím ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá odôvodňuje pri ukladaní trestu použiť mimoriadne zmierňovacie ustanovenie podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (§ 39 ods. 1 Tr. zák.) a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom s obmedzením uvedeným v ustanovení § 40 ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (§ 39 ods. 3 Tr. zák.).

Rovnako uvedený právny názor sa stal podkladom pre judikát publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. 10/2011 v znení:

Dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (teraz § 39 ods. 1 Tr. zák.) a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom.

Pokiaľ ide „o správanie sa účastníkov konania“ a z toho vyvodenú dĺžku konania, odvolacia námietka obžalovaných JUDr. I.X. (polícia a prokuratúra sa pustili do nebezpečného dobrodružstva s

nedôveryhodným svedkom a tu je výsledok - konanie trvá takmer 15 rokov) a hlavne JUDr. U. A., že v posudzovanej veci z dôvodu pracovnej neschopnosti obžalovaných, resp. objektívnej prekážky na strane ich obhajcov, došlo k odročeniu hlavného pojednávania asi v dvoch prípadoch (jeho podanie z 3. januára 2019, str. 4) navodzuje dojem, že si z odvolacieho senátu 5T takpovediac uťahujú, keďže ich tvrdenia sú v tejto súvislosti úplne mimo objektívnej reality, nakoľko sú veľmi rýchlo overiteľné.

V posudzovanej veci prokurátor podal obžalobu na vecne príslušný súd 15. decembra 2005. Vo veci bolo do jej právoplatného skončenia vykonaných celkovo 33 hlavných pojednávanií a 4 odvolacie konania, pričom zo strany obžalovaných a obhajcov ich bolo zmarených 11, resp. 2. Navyše dĺžka súdneho konania v dobe od 13. júna 2006 do 15. januára 2009 a od 24. júla 2012 do 15. októbra 2015 bola podmienená výlučne účelovým správaním obžalovaných, hlavne obžalovaného JUDr. U. A.

Pokiaľ ide o dobu súdneho konania od 13. júna 2006 do 15. januára 2009, odvolací senát 5T odkazuje na časť odôvodnenia svojho uznesenia z 19. novembra 2009, sp. zn. 1Toš 4/2009, ktorým bol tento prvý odsudzujúci rozsudok zrušený z procesných dôvodov (na ktorých výraznou mierou participoval práve obžalovaný JUDr. U. A.), keď uviedol:

„Špeciálny prokurátor podal na v tom čase obvinených JUDr. I.X., JUDr. U. A. a JUDr. S. G. obžalobu na špeciálny súd 15. decembra 2005.

Predseda senátu určil termín hlavného pojednávania na 13. júna 2006, pričom toto hlavné pojednávanie bolo zrušené v dôsledku práceneschopnosti obžalovaného JUDr. U. A. Následne boli zrušené aj hlavné pojednávania určené na termín 18. júla 2006, 26. júla 2006 a 20. septembra 2006, a to v dvoch prípadoch pre kolíziu termínov u obhajcu JUDr. Milana Knopa a v jednom prípade pre nedodržanie lehoty na prípravu hlavného pojednávania.

Ďalší termín hlavného pojednávania v tejto veci bol určený na 16. - 19. októbra 2006, pričom obžalovaný JUDr. U. A. opätovne ospravedlnil svoju neúčast' v dôsledku práceneschopnosti (Dg i 10 - vysoký krvný tlak).

Vzhľadom k tomu špeciálny súd uznesením zo 16. októbra 2006, sp. zn. PK - 1 Tš 21/2005, podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestnú vec proti obžalovanému JUDr. U. A. vylúčil zo spoločného konania na samostatné konanie.

Potom, čo špeciálny prokurátor predniesol obžalobu, boli na hlavnom pojednávaní vypočutí obžalovaní JUDr. I.X. a S. G., ako aj svedkovia Ing. O. O., Ing. M. N., Ing. G. O., PhDr. U. D., Ing. R. G., Ing. W. S. a Ing. T. R..

Na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 4. - 7. decembra 2006 špeciálny súd vypočul svedkov MUDr. S. P., Ing. S. Y., U. N., Ing. arch. M. G., Ing. S. G., Ing. M. O., Ing. arch. O. F., M. M., Ing. A. B. a Ing. A. N. a oboznámil čítaním listinné dôkazy z vyšetrovacieho spisu zo zväzku č. 1, 2 a 5.

Na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 5. - 9. februára 2007 špeciálny súd vypočul svedkov Ing. arch. F. B., Ing. M. U., Ing. M.P., O. A., RNDr. S. A., Ing. W.X., Mgr. R. Z., W. G., F. B. a znalca kpt. Ing. Jozefa Pčolu, a oboznámil čítaním listinné dôkazy z vyšetrovacieho spisu zo zväzku č. 3 a 4.

Termín hlavného pojednávania určený na 24. a 28. septembra 2007 bol zrušený v dôsledku pracovnej neschopnosti obhajkyne JUDr. Heleny Knopovej a obžalovaného JUDr. I.X. (Dg 6544 - bolesti v krížoch).

Na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 29. - 31. októbra 2007 bol v procesnom postavení svedka vypočutý JUDr. U. A., ďalej boli vypočutí svedkovia F. G., Ing. T. G., R. U., RNDr. O. Z., Ing. A. G. a znalec kpt. Ing. Jozef Pčola a boli oboznámené čítaním listinné dôkazy z vyšetrovacieho spisu zo zväzku 6, 7, 8, 9 a 10.

Uznesením špeciálneho súdu z 5. novembra 2007, sp. zn. PK - 1 Tš22/2006, sa podľa § 23 ods. 1 per analogiam Tr. por. spojila trestná vec obžalovaného JUDr. U. A. vedená pod sp. zn. PK - 1 Tš 22/2006, s trestnou vecou obžalovaných JUDr. I.X. a S. G. vedenou pod sp. zn. PK- 1 Tš 21/2006.

Špeciálny súd na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 21. až 25. apríla 2008 vypočul svedkov Ing. A. M., Ing. U. U., V. C. a doložil svedka Ing. O. O. a znalca kpt. Ing. Jozefa Pčolu za účelom odstránenia niektorých rozporov a oboznámil čítaním listinné dôkazy z vyšetrovacieho spisu zo zväzkov 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 a 19 a zo súdneho spisu zo zväzkov 20, 21, 22 a 23.

Na hlavnom pojednávaní konanom v dňoch 2. a 3. júna 2008 špeciálny súd vypočul svedkov Ing. Z. G., Ing. L. C., Ing. S. S. a JUDr. L. C..

Na hlavných pojednávaniach konaných v dňoch 28. - 29. júla 2008, 2. - 3. októbra 2008 a 10.- 11. novembra 2008 špeciálny súd vypočul svedka Ing. M. T. a znalcov kpt. Ing. Jána Pčolu a Ing. Eduarda Jenča.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19. januára 2009 došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku.

Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu.

Podľa článku 6 ods. 3 vyššie uvedeného dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobov, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva, že v posudzovanej veci sa vykonala podstatná časť dokazovania za stavu, keď trestná vec obžalovaného JUDr. U. A. bola vylúčená na samostatné konanie a potom, čo tento bol v tejto veci vypočutý v procesnom postavení svedka, bola jeho trestná vec opätovne spojená na spoločné konanie s trestnou vecou obžalovaných JUDr. I.X. a S. G., avšak bez toho, aby špeciálny prokurátor v jeho prítomnosti predniesol obžalobu a aby sa predtým vykonané dôkazy zopakovali.

Dá sa stručne uviesť, že špeciálny súd uznal obžalovaného JUDr. U. A. za vinného z trestného činu uvedeného v napadnutom rozsudku napriek tomu, že tento bol v konaní vypočutý v procesnom postavení svedka a napriek tomu, že tento nemal reálnu možnosť vyjadriť sa k podstatnej časti vykonaného dokazovania.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že v posudzovanej trestnej veci v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, došlo vo vzťahu k obžalovanému JUDr. U. A. k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu a spravodlivý proces.

Je pravdou, že za účelom urýchlenia konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

V posudzovanom prípade však podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ani neboli splnené materiálne podmienky pre takýto procesný postup, keďže v prípade práceneschopnosti obžalovaného JUDr. U. A. sa jednalo len o stav prechodný, ktorý tomuto obžalovanému nebránil v účasti na hlavnom pojednávaní po dlhšiu dobu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že zásada rýchlosti konania nemôže byť nadradená zásade náležitého zistenia skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Podľa ustálenej súdnej judikatúry a rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď rozh. č. 45/1978 a uznesenie NS SR sp. zn. 1 Toš 13/2007) je síce možné, aby osoba, ktorá bola pôvodne spoluobvinená a u ktorej toto procesné postavenie zaniklo vylúčením veci zo spoločného konania podľa § 23 ods. 1 Tr. por. sa vo veci proti bývalým spoluobvineným vypočula ako svedok. Takýto postup je však podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky možné zvoliť len celkom výnimočne, zvlášť v prípadoch, keď ide o trestné stíhanie proti viacerým obvineným pre jeden a ten istý skutok s rovnakou právnou kvalifikáciou, keďže potom logicky dochádza k priam absurdným situáciám, keď obvinený, ktorému toto materiálne postavenie vlastne nezaniklo, a ktorého vec bola vylúčená na samostatné konanie, vypovedá pre ten istý skutok proti ostatným spoluobvineným v ich konaní ako svedok a naopak. Navyše sa vystavuje riziku možného trestného stíhania pre trestný čin krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku. Na druhej strane, je síce pravdou, že takýto svedok má právo odoprieť vypovedať, ale takýto jeho postup by potom mohol mať negatívny dopad na jeho obhajobu v konaní, v ktorom sa vedie proti nemu trestné stíhanie.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že vylúčenie veci proti niektorému z obvinených podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôvodu urýchlenia konania vo veciach, v ktorých sú trestne stíhaní viacerí obvinení pre jeden a ten istý skutok s rovnakou právnou kvalifikáciou prichádza do úvahy len v prípade, keď takémuto obvinenému existencia objektívnej prekážky bráni v účasti na úkonoch trestného konania po dlhšiu dobu.

Na druhej strane v tejto súvislosti sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky javí za potrebné uviesť, že výraznou mierou k tomuto stavu prispel aj prístup obžalovaného JUDr. U. A. a jeho obhajcu k účasti na prvých štyroch pojednávaniach, ktoré boli odročené v jednom prípade pre práceneschopnosť obžalovaného JUDr. U. A., v dvoch prípadoch pre kolíziu termínov u jeho obhajcu JUDr. Milana Knopa a v jednom prípade pre nezachovanie lehoty na prípravu hlavného pojednávania. Obžalovaný JUDr. U. A. sa napokon ospravedlnil z účasti v dôsledku jeho práceneschopnosti aj na ďalšom, v poradí piatom hlavnom pojednávaní.

V tomto smere treba mať na zreteli, že špeciálny súd konal o podanej obžalobe v čase, keď na Ústavný súd Slovenskej republiky bol doručený návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania vo veci namietaného nesúladu zákona č. 458/2003 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu s Ústavou Slovenskej republiky, vzhľadom k čomu väčšina obžalovaných v trestných veciach prejednávanych pred špeciálnym súdom v snahe oddialiť začatie konania, resp. rozhodnutie o podanej obžalobe, používala všetky možné prostriedky, aby tak zmarila vykonanie hlavného pojednávania. Že tak

účelovo postupovali obžalovaní spolu s obhajcami aj v tejto trestnej veci, niet žiadnych pochybností.

Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, akým spôsobom prebehlo odvolacie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci určil 28. septembra 2009 termín verejného zasadnutia na 19. novembra 2009.

Obžalovaný JUDr. I.X. písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 16. novembra 2009 požiadal o odročenie verejného zasadnutia z dôvodu pracovnej neschopnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom k tomu 16. novembra 2009 zrušil termín verejného zasadnutia a v ten istý deň určil termín neverejného zasadnutia, na ktorom potom rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, keďže nižšie uvedené pochybenia špeciálneho súdu nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 263 ods. 1 písm. b) Tr. por.).

Pritom predsedom senátu u ošetrojúceho lekára obžalovaného JUDr. I.X. bolo zistené, že v roku 2008 a 2009 dotyčná osoba práceneschopná nebola".

Pokiaľ ide o dobu súdneho konania od 24. júla 2012 do 15. októbra 2015, odvolací senát 5T poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný JUDr. U. A. uznesenie zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5 To 4/2011, ktorým bol zrušený oslobodzujúci rozsudok a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, napadol 24. júla 2012 dovolaním a následne 28. decembra 2012 ústavnou sťažnosťou.

Uvedená ústavná sťažnosť vo vzťahu k vyššie uvedenému uzneseniu najvyššieho súdu bola prijatá na ďalšie konanie uznesením ústavného súdu z 12. decembra 2013, sp. zn. II. ÚS 653/2013, v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a sudcov Sergeja Kohúta (spravodajca) a Lajosa Mészáros. Sudca Lajos Mészáros bol aj členom senátu, ktorý nálezom z 2. marca 2005, sp. zn. I. ÚS 220/04, rozhodol, že Krajský súd v Bratislave v rámci rozhodovania o väzbe porušil základné práva obžalovaného JUDr. U. A. a rovnako tak predsedom senátu, ktorý rozhodol nálezom zo 14. júna 2006, sp. zn. I. ÚS 276/2005, na ktorom obžalovaný JUDr. U. A. postavil svoju obhajobnú argumentáciu o nezákonnosti príkazov z dôvodu absencie ich odôvodnenia a tým aj dôkazov na ich základe získaných. Javí sa ešte potrebným uviesť, že elektronická podateľňa bola na ústavnom súde zavedená až od marca 2015.

V tejto súvislosti treba ale doplniť, že sudca Lajos Mészáros na podklade vznesenej námietky zaujatosti bol uznesením ústavného súdu z 25. novembra 2014, sp. zn. III. ÚS 679/2014, vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 653/2013. Z predmetného uznesenia vyplýva, že sudca Lajos Mészáros v období rokov 1990 - 1992 bol krátku dobu poslancom Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky za hnutie Maďarská nezávislá iniciatíva (MNI) zvoleným v Západoslovenskom volebnom kraji, pričom v tom istom období bol za poslanca Slovenskej národnej rady za MNI, zastupujúceho Východoslovenský volebný kraj, zvolený aj JUDr. U. A.. Do „tzv. veľkej politiky" sa sudca Lajos Mészáros vrátil až v roku 1998, kedy sa stal poslancom Národnej rady Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti treba rovnako doplniť, že členom spomínaného hnutia MNI bol aj svedok PhDr. U. D.. Uvedené hnutie sa neskôr pretransformovalo na Maďarskú občiansku stranu, ktorej predsedom sa stal práve PhDr. U. D.. Jeho vizitka bola nájdená pri prehliadke advokátskej kancelárie obžalovaného JUDr. U. A. 10. marca 2004 (fotodokumentácia - fotografia č. 20). Ďalej je potrebné uviesť, že PhDr. U. D. bol v rokoch 1998 - 2002 podpredsedom Strany maďarskej koalície, za ktorú bol v tomto období poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Za rovnakú stranu poslancový mandát Národnej rady Slovenskej republiky v tomto volebnom období vykonával aj Lajos Mészáros, ktorý sa v roku 2000 stal po prvýkrát sudcom ústavného súdu. O tom, akým spôsobom mal podľa zabezpečených a vykonaných dôkazov participovať na tomto skutku práve svedok PhDr. U. D., sa odvolací senát 5T zmienil už v predchádzajúcich častiach tohto rozsudku.

Následne treba povedať, že obžalovaný JUDr. U. A. už písomným podaním zo 16. januára 2013 požiadal konajúci súd, aby vzhľadom na podanú ústavnú sťažnosť vo veci nevytyčoval termín hlavného pojednávania a následne rôznymi obštrukciami sa snažil oddialiť meritórne rozhodnutie, pričom toto jeho úsilie vyvrcholilo potom, čo ústavný súd prijal jeho ústavnú sťažnosť v uvedenej časti na ďalšie konanie, a to konkrétne 28. marca 2014. Vtedy predložil predmetné uznesenie ústavného súdu a 23. septembra 2014 podal návrh na prerušenie konania, ktorému bolo vyhovené 1. decembra 2014 s tým, že opätovne sa začalo konať až potom, čo ústavný súd nálezom z 1. júla 2015, sp. zn. II. ÚS 653/2013, v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohúta (spravodajca) a sudcov Ľudmily Gajdošikovej a Petra Brňáka rozhodol, že rozhodnutím najvyššieho súdu zo 4. apríla 2012, sp. zn. 5To 9/2011 a konaním, ktoré mu predchádzalo, základné práva JUDr. U. A. porušené neboli.

Treba len dodať, že obžalovaný JUDr. U. A. proti tomuto nálezu ústavného súdu podal 21. októbra 2015 sťažnosť na ESLP, v ktorej namietal zákonnosť zloženia tohto senátu. Uvedená sťažnosť bola však odmietnutá.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti podľa názoru odvolacieho senátu 5T nemôže byť ani reči o tom, že podiel na prieťahoch v tomto konaní treba pripísať výlučne orgánom činným v trestnom konaní a najmä súdu konajúcemu v prvom stupni. Práve naopak, boli to práve obžalovaní (najmä obžalovaný JUDr. U. A.), ktorí sa výraznou mierou podpísali na celkovej dĺžke tohto trestného konania.

Bez ohľadu na to, rovnako odvolací senát 5T dospel k záveru, že napriek vyššie popísaným okolnostiam dĺžka konania v tejto trestnej veci nezodpovedala jej obťažnosti. Nie však do takej miery, aby obžalovaným boli následne uložené takpovediac symbolické tresty, akými ich potrestal špecializovaný trestný súd. Uložené peňažné tresty vo výmere 2.000,- Eur sú v zrejmom rozpore s účelom trestu. Modifikované odvolanie prokurátora podané čo do výroku o treste v neprospech všetkých troch obžalovaných preto odvolací senát 5T vyhodnotil ako dôvodné.

Treba povedať, že v trestnom zákonodarstve právneho štátu nie je trest sám o sebe účelom, nepredstavuje odplatu za spáchaný trestný čin. Toto ponímanie trestu sa líši od absolútnych teórií trestu vychádzajúcich zo zásady „punitur, quia peccatum est“, teda „trestá sa, pretože bolo spáchané zlo“. Naopak, relatívne teórie trestu spájajú s jeho ukladaním určité pre spoločnosť užitočné ciele „punitur, ne pece tur“, teda „trestá sa, aby nebolo páchané zlo“.

Podľa názoru odvolacieho senátu 5T požiadavka primeranosti trestu tak, aby v tomto konkrétnom prípade odplata obsiahnutá v uloženom treste nebola prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom obžalovaných, bude splnená práve s poukazom na dĺžku konania aj uložením trestov odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby s podmieneným odkladom ich výkonu za súčasného uloženia peňažných trestov.

Na tomto mieste treba zdôrazniť, že nebyť tejto dĺžky trestného konania, obžalovaní by sa bez akýchkoľvek pochybností nevyhli nepodmieneným trestom odňatia slobody v hornej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby a rovnako tak prísnejším peňažným trestom.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací senát 5T na podklade odvolania prokurátora zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol tak, že všetkým trom obžalovaným uložil tresty odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov a zároveň aj peňažné tresty 10.000,- Eur a pre prípad úmyselného zmarenia ich výkonu náhradné tresty odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Takto uložené tresty splnia svoj účel tak v rovine generálnej, ako aj individuálnej prevencie. V prípade uloženia peňažných trestov prihliadol odvolací senát 5T na osobné a majetkové pomery obžalovaných špecifikované v napadnutom rozsudku a ich snahu trestnou činnosťou získať majetkový prospech. Kumulatívne uloženie trestu odňatia slobody spolu s peňažným trestom pritom nie je zo zákona vylúčené.

Logicky potom ako nedôvodné odvolania obžalovaných JUDr. I.X. a JUDr. U. A. zamietol.

Vo vzťahu k otázke viny a trestu odvolací senát 5T záverom považuje za potrebné zdôrazniť, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obžalovaného na spravodlivý proces.

Podľa názoru odvolacieho senátu 5T odôvodnenie tohto rozsudku v otázke viny a trestu požadované kritériá napĺňa, nakoľko prehrávajúca strana (obžalovaní JUDr. I.X. a JUDr. U. A. a ich obhajcovia) naozaj vie, prečo „prehrala“ a právnici, ktorí prečítajú tento rozsudok, vedia, prečo bol prijatý!!!

A úplne na záver odvolací senát 5T považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Odôvodniť rozhodnutie znamená vyjadriť jeho dôvody. Znamená to nútiť toho, kto rozhodnutie prijíma, mať preň dôvody. Práve tým sa vzdáľujeme každej svojvôli. Iba vďaka dôvodom ten, kto prehral proces, vie ako a prečo prehral, pretože dôvody ho nabádajú pochopiť rozsudok a odrádzajú ho od toho, aby sa prídlho oddával trpkkej radosťi „zatracovania sudcov“. Odôvodnený rozsudok totiž nahrádza tvrdenie úsudkom a jednoduché uplatňovanie právomoci pokusom o presvedčovanie. A tento rozsudok odvolacieho senátu 5T svojim odôvodnením takým bezpochyby je!

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.